

652.

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 19 stav 1 Zakona o državnim nagradama („Službeni list Crne Gore”, broj 17/19), Skupština Crne Gore 27. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2023. godini, dana 19. aprila 2023. godine, donijela je

**ODLUKU
O IMENOVANJU PREDSEDNIKA I ŠEST ČLANOVA ŽIRIJA ZA DODJELU
TRINAESTOJULSKE NAGRADE**

Član 1

Za predsjednika Žirija za dodjelu Trinaestojulske nagrade imenuje se prof. dr Miroslav Doderović.

Za članove Žirija imenuju se:

- dr Žarko Leković,
- prof. dr Dragan Koprivica,
- mr Isidora Damjanović,
- prof. Svetlana Ivanović,
- prof. dr Vidran Kljajević i
- dr Milena Burić.

Član 2

Predsjedniku i članovima Žirija pripada naknada za rad u jednokratnom iznosu od 12,5 obračunskih vrijednosti koeficijenta u bruto iznosu od 90 eura.

Član 3

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o imenovanju predsjednice i šest članova Žirija za dodjelu Trinaestojulske nagrade („Službeni list CG”, broj 64/22).

Član 4

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/23-9/1

EPA 735 XXVII

Podgorica, 19. april 2023. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

653.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva, na Drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2023. godini, povodom razmatranja Izveštaja sa Kontrolnog saslušanja sa predlogom zaključaka na temu: „Primjena sporazuma tužilaštava Crne Gore i Republike Hrvatske o saradnji i gonjenju počinitelaca krivičnih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida, sa posebnim akcentom na istragu slučaja „LORA 3”, dana 19. aprila 2023. godine, donijela je

ZAKLJUČKE

1. Neophodno je da Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, odnosno Pododbor koji je formirao Odbor nastavi sa organizovanjem kontrolnih saslušanja o ratnim zločinima iz razloga pružanja institucionalnog podsticaja onima koji su nadležni da urade sve što je moguće kako bi se do kraja rasvijetlio ovaj i drugi nerasvijetljeni ratni zločini i kako bi se izrazila osuda, i postigla presuda svih ratnih zločina počinjenih u svojevrsnom logoru smrti „Lora”, bez obzira na protok vremena koji ne smije biti opravdanje za neaktivnost nadležnih državnih organa. Ovo su zločini koje je potrebno istraživati sve dok se ne postigne svrha da svi akteri koji su učestvovali u izvršavanju ovog monstruoznog zločina odgovaraju za svoja djela. U vezi sa navedenim, neophodno je da Specijalno državno tužilaštvo, preduzme sve potrebne radnje u skladu sa zakonom i propisima kada je istraga o slučaju „Lora 3” u pitanju, kao i za sve ostale slučajeve ratnih zločina, kako bi se stekli uslovi i priveli pred licem pravde počinioci ovih gnusnih zločina.

2. Potrebno je pokrenuti inicijativu za revidiranjem ovog sporazuma s obzirom da u navedenom sporazumu postoji očigledna asimetričnost u pravima i obavezama i da je analizirajući područje primjene jasno da u momentu potpisivanja strane ugovornice nijesu bile ravnopravne. Takođe je neophodno insistirati kod hrvatskog pravosuđa i tužilaštva da i pored velikog protoka vremena istraju na istrazi slučaja „Lora 3”. Ne smije se dopustiti da ovaj zločin ostane nekažnjen, da u vezi sa njim izostane bilo koja krivičnopravna konsekvencija, što je do sada bio slučaj. Neophodno je davati legitiman podsticaj da se o ovom, a i ostalim slučajevima ratnih zločina sazna puna istina i da se privedu pravdi svi oni koji su se ogriješili o međunarodno i domaće pravo, kao i o etički poredak i standarde. Neophodno je da se preduzmu sve mjere i aktivnosti, kako bi se došlo do procesuiranja svih lica koja do sad nijesu procesuirana, a koji su učesnici ili saučesnici u slučaju zvanom „Lora 3”.

3. Skupština Crne Gore najoštrije osuđuje počinjeni ratni zločin u Lori, i poziva sve institucije sistema da zauzmu jedan civilizacijski odnos prema nevinim žrtvama ovog ratnog zločina kao i prema porodicama žrtava ovog ratnog zločina, potrebno je da se iskazuje pijetet prema njima, kao i da se unaprijedi sistem boračko-invalidske zaštite i da se pruži odgovarajuća podrška porodicama i na nematerijalnom planu, da se ne osjećaju zapostavljeno i zaboravljeno te je u tom pravcu neophodno razvijati i njegovati i kulturu sjećanja. Važno je izvršiti reparaciju porodica žrtava, kako materijalnu tako i rehabilitaciju u smislu pružanja psihološke podrške, zdravstvene zaštite i što je najvažnije potrebno je da država obezbijedi porodicama žrtava dostojanstven život i sigurnost, kako bi se pokušala ispraviti višedecenijska nanescena nepravda.

4. Potrebno je iskazati jaku političku volju po pitanju ratnih zločina da se konkretno krene u razrešavanje i kažnjavanje i gonjenje zločinaca kako bi se zadovoljila pravda. Ratni zločin je zločin protiv čovječnosti tako se mora tretirati i bez obzira što ratni zločini ne zastarijevaju, svakim danom kojim se ne preduzme apsolutno ništa gubi se mogućnost za prikupljanje novih dokaza, za pokretanje novih postupaka. Neophodno je da odgovornost za izvršene ratne zločine bude isključivo individualna, te s tim u vezi, treba osuditi bilo kakav pokušaj pripisivanja kolektivne odgovornosti bilo kojem narodu ili nekoj drugoj etničkoj, vjerskoj ili sličnoj grupi.

Broj: 00-63-3/23-4/4

EPA 689 XXVII

Podgorica, 19. aprila 2023. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednica,

Danijela Đurović, s.r.

654.

Na osnovu člana 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IZRADI DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „DONJA
GORICA” U GLAVNOM GRADU - PODGORICA**

Član 1

U Odluci o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Donja Gorica” u Glavnom gradu - Podgorica („Službeni list CG”, broj 6/20) u članu 3 stav 1 riječi: „od 50.700,00 eura.” zamjenjuju se riječima: „od 60.700,00 eura.”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-332/23-1454/2

Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr Dritan Abazović, s.r.

655.

Na osnovu člana 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IZRADI DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „MOMIŠIĆI
A” U GLAVNOM GRADU - PODGORICA**

Član 1

U Odluci o izradi Detaljnog urbanističkog plana „Momišići A” u Glavnom gradu - Podgorica („Službeni list CG”, broj 6/20) u članu 3 stav 1 riječi: „od 17.500,00 eura.” zamjenjuju se riječima: „od 29.500,00 eura.”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-332/23-1455/2

Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

656.

Na osnovu člana 22 st. 2 i 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O ODREĐIVANJU RUKOVODIOCA IZRADE DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „DONJA GORICA” U GLAVNOM GRADU - PODGORICA I VISINI NAKNADE ZA RUKOVODIOCA I STRUČNI TIM ZA IZRADU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA

1. U Odluci o određivanju rukovodioca izrade Detaljnog urbanističkog plana „Donja Gorica” u Glavnom gradu – Podgorica i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Detaljnog urbanističkog plana („Službeni list CG”, broj 6/20) u tački 3 riječi: „od 50.700,00 eura.” zamjenjuju se riječima: “od 60.700,00 eura.”.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-332/23-1454/2

Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

657.

Na osnovu člana 22 st. 2 i 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O ODREĐIVANJU RUKOVODIOCA IZRADE DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „MOMIŠIĆI A” U GLAVNOM GRADU - PODGORICA I VISINI NAKNADE ZA RUKOVODIOCA I STRUČNI TIM ZA IZRADU DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA

1. U Odluci o određivanju rukovodioca izrade Detaljnog urbanističkog plana „Momišići A” u Glavnom gradu - Podgorica i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Detaljnog urbanističkog plana („Službeni list CG”, broj 6/20) u tački 3 riječi: „od 17.500,00 eura.” zamjenjuju se riječima: “od 29.500,00 eura.”.

2. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-332/23-1455/2

Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

658.

Na osnovu člana 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZRADI IZMJENA I DOPUNA DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „OSTROG -
GLAVA ZETE”, OPŠTINA DANILOVGRAD**

Član 1

Pristupa se izradi Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ostrog - Glava Zete“, Opština Danilovgrad („Službeni list CG - Opštinski propisi“, broj 40/15) (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DUP-a).

Član 2

Izmjene i dopune DUP-a rade se u granicama važećeg plana, odnosno obuhvataju područje površine cca 145,5 ha.

Član 3

Finansijska sredstva potrebna za izradu Izmjena i dopuna DUP-a obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore sa pozicije organa državne uprave nadležnog za ekologiju, prostorno planiranje i urbanizam u iznosu od 25.000,00 eura.

Član 4

Rok za izradu Izmjena i dopuna DUP-a je 11 mjeseci od dana potpisivanja ugovora sa rukovodiocem izrade planskog dokumenta.

Član 5

Izmjene i dopune DUP-a izrađuju se na osnovu Programskog zadatka koji je sastavni dio ove odluke.

Član 6

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-332/23-1456/2
Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr Dritan Abazović, s.r.

**PROGRAMSKI ZADATAK
ZA IZRADU IZMJENA I DOPUNA DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA „OSTROG- GLAVA ZETE“, OPŠTINA
DANILOVGRAD**

I. UVODNE NAPOMENE

Cilj izrade Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana je stvaranje planskih pretpostavki za organizaciju i uređenje zahvata plana u smislu zadovoljavanja potreba korisnika prostora i lokalne samouprave. Shodno razvojnim potrebama potrebno je stvoriti planske preduslove za razvoj turističke ponude, poboljšanje sadržaja društvenog standarda, saobraćajne i komunalne infrastrukture.

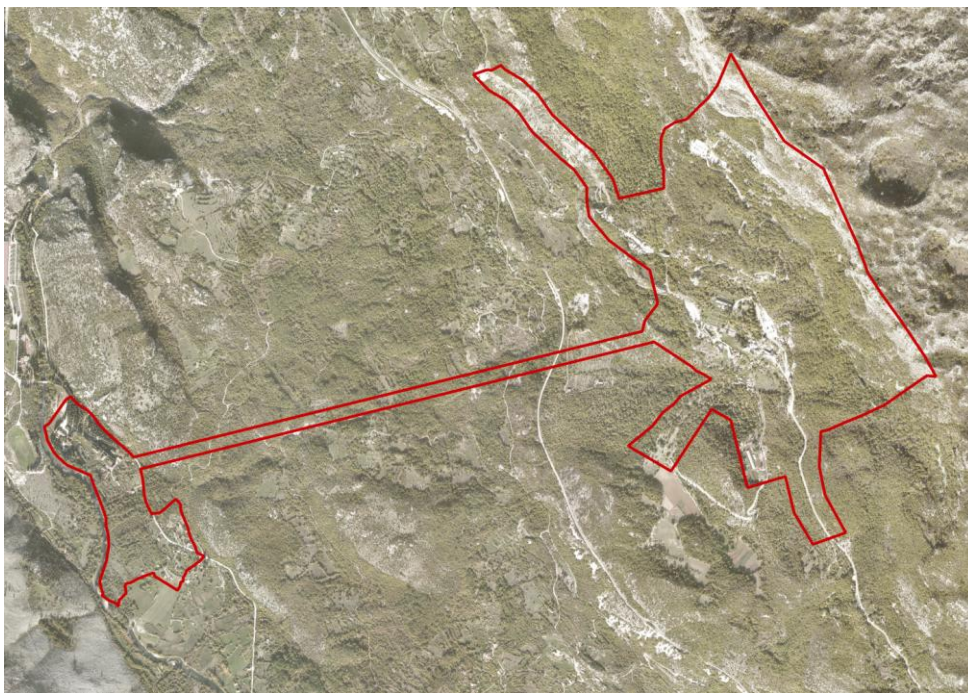
Pravni osnov za izradu Izmjena i dopuna DUP-a koji se nalazi u zahvatu Prostorno-urbanističkog plana Opštine Danilovgrad (u daljem tekstu: PUP Danilovgrad) sadržan je u članu 218 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20 i 86/22) kojim je propisano da se do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore primjenjuju važeći planski dokumenti donijeti do stupanja na snagu ovog zakona odnosno do roka iz člana 217 ovog zakona. Državni i lokalni planski dokumenti predviđeni Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br.51/08,34/11,35/13 i 33/14) mogu se, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, izrađivati odnosno mijenjati po postupku propisanom ovim zakonom.

Programski zadatak za izradu Izmjena i dopuna DUP-a izrađuje se u skladu sa članom 25 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, budući da je isti sastavni dio Odluke o izradi planskog dokumenta.

II. OBUHVAT I GRANICE PLANA

Granica obuhvata Izmjena i dopuna DUP-a iznosi 145,5 ha i dat je na slici 1.

Slika br.1: Obuhvat izmjena i dopuna DUP-a

III. USLOVI I SMJERNICE PLANSKOG DOKUMENTA VIŠEG REDA I RAZVOJNIH STRATEGIJA

U postupku izrade Izmjena i dopuna DUP-a treba obezbijediti sljedeći planerski pristup:

- sagledavanje ulaznih podataka iz PUP-a Danilovgrad ("Službeni list CG - Opštinski propisi", broj 12/14) i dokumentacije sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, strategije, studije), nakon čega slijedi:
- analiza i ocjena postojeće planske i studijske dokumentacije;
- analiza uticaja kontaktnih zona na ovaj prostor i obrnuto;
- analiza i ocjena postojećeg stanja (prirodni, stvoreni i planski uslovi);
- ekonomsko demografskom analizom dati ocjenu tržišnih i demografskih trendova i posljedica na izgradnju, infrastrukturu, komunalne objekte, javne funkcije i slično;
- sagledavanje mogućnosti realizacije investicionih ideja vlasnika i korisnika prostora u odnosu na opredjeljenja planova višeg reda i potencijale i ograničenja konkretne lokacije.

IV. PRINCIPI, VIZIJA I CILJEVI PLANIRANJA, KORIŠĆENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Osnovni cilj koji treba da se postigne je obezbijedjivanje planskih preduslova za uređenje i izgradnju kroz sveobuhvatno i racionalno sagledavanje značaja predmetnog prostora i utvrđivanje optimalnog opsega izgradnje, a na osnovu planskih opredjeljenja, smjernica i kriterijuma sadržanih u planskoj dokumentaciji višeg reda.

V. KONCEPTUALNI OKVIR PLANIRANJA, KORIŠĆENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PLANSKOG PODRUČJA SA STRUKTUROM OSNOVNIH NAMJENA POVRŠINA I KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA

Kroz izradu Izmjena i dopuna DUP-a potrebno je obezbijediti kvalitetna urbanistička rješenja, a u planiranju sadržaja neophodno je poštovati smjernice date PUP-om Danilovgrad i one definisane Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima ("Službeni list CG", br. 24/10 i 33/14).

Kroz izradu Izmjena i dopuna DUP-a potrebno je u skladu sa planskom dokumentacijom višeg reda, planirati turističke sadržaje i objekte infrastrukture, uz poštovanje svih ograničenja kako sa aspekta zaštite kulturnih dobara imajući u vidu da se predmetni prostor većim dijelom nalazi u granici kulturno-istorijskog dobra i jedinstvene ambijentalne vrijednosti, tako i sa aspekta zaštite životne sredine i drugih ograničenja (klimatske promjene, erozija, seizmika...) u cilju očuvanja ambijenta, identiteta i osobenosti po kojima je predmetno područje prepoznatljivo.

Sadržaji u prostoru i mjere zaštite

Cilj izrade izmjena i dopuna DUP-a je zaštita kulturnog dobra, stvaranje urbanističkih preduslova za održivi razvoj turizma i obezbijedjivanje najkvalitetnije koegzistencije vjerskog i turističkog aspekta korišćenja prostora. Kroz izradu Izmjena i dopuna DUP-a obezbijediti turističke i uslužne sadržaje u naselju Glava Zete, a same komplekse manastira Ostrog tretirati u skladu sa pravilima zaštite značajnog kulturnog dobra i unapređenja uslova za obavljanje vjerske djelatnosti.

Saobraćajna i tehnička infrastruktura

Planiranje potrebne tehničke infrastrukture treba bazirati na prethodno provjerenim mogućnostima postojećih mreža i njihovog korišćenja za sadržaje planirane ovim DUP-om, vodeći računa o uslovima zaštite životne sredine.

Planirati propisno dimenzionisane elektro, hidrotehničke i telekomunikacione instalacije, te savremenu funkcionalnu mrežu u objektima i za potrebe ukupnog zahvata, u skladu sa propisima.

Planirati funkcionalnu hidrantsku mrežu i protivpožarni sistem, te javnu rasvjetu.

Svu infrastrukturu rješavati u svemu poštujući rješenja iz planova višeg reda i uz usaglašavanje sa uslovima koje propišu nadležni organi, institucije i preduzeća.

Kapacitet saobraćaja u mirovanju dati adekvatno ponuđenim urbanističkim rješenjima i namjenama, a u skladu sa normativima iz planova višeg reda.

Potrebno je uraditi procjenu potrebnih ulaganja na opremanju građevinskog zemljišta ponaosob za svaku vrstu tehničke infrastrukture.

Uzimajući u obzir buduće namjene prostora potrebno je da infrastruktura zadovolji posebne standarde i ponudi savremena tehnološka rješenja.

Pejzažna arhitektura

Prilikom planiranja zelenih površina izvršiti podjelu po kategorijama zelenila. Slobodne, zelene površine obogatiti biljnim vrstama karakterističnim za predmetno područje i lokalne klimatske uslove.

Izradom Izmjena i dopuna DUP-a treba predvidjeti:

- maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja;
- uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- usklađivanje ukupne količine zelenih površina sa brojem korisnika;
- funkcionalno zoniranje slobodnih površina;
- povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju;
- potrebno je koristiti vrste otporne na ekološke uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

Smjernice i uslove u vezi navedenog neophodno je pribaviti od institucija nadležnih za poslove zaštite prirode i životne sredine.

Nivelacija, regulacija i parcelacija

Za početak izrade Izmjena i dopuna DUP-a neophodno je obezbijedjivanje kvalitetnih geodetskih i katastarskih podloga. Plan raditi u digitalnom obliku.

Kod rješavanja nivelacije i regulacije obezbijediti potrebne elemente koji garantuju najpovoljnije funkcionisanje unutar prostora. Koristiti povoljnosti koje u ovom smislu pruža konfiguracija terena.

Grafički prilog sa parcelacijom uraditi na ažurnoj geodetskoj podlozi. Isti mora sadržati tjemena planiranih saobraćajnica, kao i sve druge analitičke podatke neophodne za prenošenje plana na teren.

Grafički prikaz urbanističkih parcela mora biti dat na svim grafičkim prilogima plana sa jasno definisanim granicama urbanističke parcele.

Uslovi za izgradnju objekata i uređenje prostora

- Izmjene i dopune DUP, shodno zakonskim odredbama, moraju da sadrže:
- urbanističko-tehničke uslove za izgradnju objekata i uređenje prostora (vrsta objekta, visina objekta, najveći broj spratova, veličina urbanističke parcele...);
 - indekse izgrađenosti i zauzetosti;
 - nivelaciona i regulaciona rješenja;
 - građevinske i regulacione linije;
 - trase infrastrukturnih mreža i saobraćajnica i smjernice za izgradnju infrastrukturnih i komunalnih objekata;
 - tačke priključivanja na saobraćajnice, infrastrukturne mreže i komunalne objekte;
 - smjernice urbanističkog, arhitektonskog i pejzažnog oblikovanja prostora i sl.

Imajući u vidu značaj prostora koji tretiraju ove Izmjene i dopune DUP-a potrebno je posebnu pažnju posvetiti održivom urbanističkom oblikovanju prostora i očuvanju identiteta prostora u cjelini, klimatskim promjenama, zelenoj gradnji, kao i adaptivnim, fleksibilnim i integralnim instrumentima za arhitektonsko oblikovanje planiranih sadržaja u mjeri mogućeg .

VI. METODOLOGIJA

Izmjene i dopune DUP-a se se izrađuje kroz sljedeće faze:

- izradu nacrt planskog dokumenta;
- sprovođenje javne rasprave;
- izradu predloga planskog dokumenta.

VII. SADRŽAJ PLANSKOG DOKUMENTA

Obim i nivo obrade Izmjena i dopuna DUP-a treba dati tako da se u potpunosti primjene odredbe Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Izmjene i dopune DUP-a se izrađuju na topografsko - katastarskim planovima razmjere 1:2.500 i 1:1.000.

Izmjene i dopune DUP-a po utvrđenim fazama i za definisane segmente, treba da budu urađene i prezentovane u analognom i digitalnom formatu. Digitalni oblik – za tekstualni dio u standardu Microsoft Word i PDF formatu, a grafički u standardu Auto Cad i GIS fromatu.

Izmjene i dopune DUP-a se izrađuju na kartama, topografsko-katastarskim planovima i katastrima vodova u digitalnoj formi i georeferenciranim ortofoto podlogama, a prezentira na kartama i topografsko-katastarskim planovima u analognoj formi izrađenim na papirnoj podlozi i isti moraju biti identični po sadržaju.

Analogne i digitalne forme geodetsko-katastarskih planova moraju biti ovjerene od strane organa uprave nadležnog za poslove katastra.

VIII. OBAVEZE RUKOVODIOCA I STRUČNOG TIMA ZA IZRADU PLANA

Rukovodilac izrade Izmjena i dopuna DUP-a će nadležnom Ministarstvu, dostaviti na uvid, odnosno stručnu ocjenu u skladu sa Zakonom, faze: Nacrt plana i Predlog plana, u skladu sa Pravilnikom o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti ("Službeni list CG", broj 88/17).

Rukovodilac izrade će, saglasno Zakonu, dostaviti Nacrt Izmjena i dopuna DUP-a Ministarstvu kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura njegovog utvrđivanja.

Rukovodilac izrade je dužan da u Predlog Izmjena i dopuna DUP-a, a nakon sprovedenog postupka javne rasprave i stručne ocjene, ugradi sve prijedloge i mišljenja nadležnih organa.

Predlog Izmjena i dopuna DUP-a će rukovodilac izrade dostaviti Ministarstvu, kako bi se u zakonskom postupku sprovela procedura donošenja ovog planskog dokumenta.

Po usvajanju plana, rukovodilac izrade će Ministarstvu predati konačnu verziju Izmjena i dopuna DUP-a u adekvatnoj formi koja je definisana Pravilnikom o načinu potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta ("Službeni list CG", br. 76/17 i 73/18).

659.

Na osnovu člana 22 st. 2 i 9 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 82/20, 86/22 i 4/23), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. marta 2023. godine, donijela je

ODLUKU
O ODREĐIVANJU RUKOVODIOCA IZRADA IZMJENA I DOPUNA DETALJNOG
URBANISTIČKOG PLANA „OSTROG – GLAVA ZETE”, OPŠTINA DANILOVGRAD I
VISINI NAKNADE ZA RUKOVODIOCA I STRUČNI TIM ZA IZRADU IZMJENA I
DOPUNA DETALJNOG URBANISTIČKOG PLANA

1. Ovom odlukom određuje se rukovodilac izrade Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ostrog - Glava Zete“, Opština Danilovgrad (u daljem tekstu: Izmjene i dopune DUP-a) i visina naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana.
2. Za rukovodioca izrade Izmjena i dopuna DUP-a određuje se Ranko Kovačević, dipl.ing.arh.
3. Rukovodiocu i stručnom timu iz tačke 1 ove odluke utvrđuje se naknada u ukupnom iznosu od 25.000,00 eura.
4. Iznos pojedinačnih naknada za rukovodioca izrade i članove stručnog tima, iz tačke 3 ove odluke, određuje se ugovorom koji Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma zaključuje sa rukovodiocem izrade, odnosno članom stručnog tima.
5. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-332/23-1456/2

Podgorica, 30. marta 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

660.

Na osnovu člana 107 stav 2 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/13, 47/15, 71/17 i 77/20), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

PRAVILNIK O MINIMALNOM BROJU ČLANOVA POSADE BRODA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se minimalni broj članova posade broda prema kategoriji plovidbe, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovidbe.

Član 2

Minimalni broj članova posade broda predstavlja posadu koja brodu obezbjeđuje sigurnu plovidbu u odnosu na kategoriju plovidbe, veličinu i namjenu broda, snagu mašinskog postrojenja, stepen automatizacije pogona, sigurnosnu zaštitu broda, zaštitu morske okoline, te dovoljan broj posade u vanrednim situacijama i vrijeme trajanja plovidbe.

Član 3

Minimalni broj članova posade broda prema kategoriji plovidbe, veličini i namjeni broda, snazi mašinskog postrojenja, stepenu automatizacije pogona i vremenu trajanja plovidbe dat je u Prilogu 1 koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 08-345/23-3854/1

Podgorica, 12. aprila 2023. godine

Ministar,
mr **Ervin Ibrahimović**, s.r.

**MINIMALNI BROJ ČLANOVA POSADE BRODA PREMA KATEGORIJI PLOVIDBE, VELIČINI I NAMJENI
BRODA, SNAZI MAŠINSKOG POSTROJENJA, STEPENU AUTOMATIZACIJE POGONA I VREMENU TRAJANJA
PLOVIDBE**

I. TERETNI BRODOVI

Teretni brod u kategoriji plovidbe 1 (neograničena plovidba) treba da ima najmanje sledeći broj članova posade, i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - tri člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri plovidbene straže trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i svi oficiri plovidbene straže trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 Kw

1.1. Brod sa nadziranom mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim

kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

- jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
- tri člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:

– ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj i svi oficiri mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

– ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,

– ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

Upravitelj i drugi oficir mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

– ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,

– ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

- jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;

- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:

– ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj i svi oficiri mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

– ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,

– ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

Upravitelj i drugi oficir mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

– ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,

– ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

- dva oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:

– ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj i svi oficiri mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

– ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

– ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,

– ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- jednog oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

Upravitelj i oficir mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

Brod bez obzira na tonažu i pogonsku snagu mašinskog kompleksa treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Teretni brod u kategoriji plovidbe 2 (velikoj obalnoj plovidbi) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i prvi oficir trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranom mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine trebaju da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - jednog oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

Brod bez obzira na tonažu i pogonsku snagu mašinskog kompleksa treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Teretni brod u kategoriji plovidbe 3 (mala obalna plovidba) i kategoriji 4 (plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore) treba da ima sledeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 500 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 500 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa opštim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa opštim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranom mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - jednog člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibne straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

- Brod preko 3000 BT treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

- Brod od 500 do 3000 BT treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu ili jednog člana posade sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Teretni brod u kategoriji plovidbe 5 (plovidba djelimično mirnim morem) treba da ima sljedeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
- jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

- jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu. Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
- jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 Zapovjednik treba da ima i ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 1000 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
- jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 1000 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

4. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Kada zapovjednik broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ima i ovlašćenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti ukrcan poseban upravitelj mašine, već umjesto njega na brodu treba biti ukrcan jedan član posade sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Teretni brod u kategoriji plovidbe 6 (plovidba u zaštićenim morskim područjima) treba da ima sljedeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i prvi oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;

Zapovjednik treba da ima i ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 1000 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 1000 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

4. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

Upravitelj mašine treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Kada zapovjednik broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ima i ovlašćenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti ukrcao poseban upravitelj mašine, već umjesto njega na brodu treba biti ukrcao jedan član posade sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

II. RIBARSKI BROD

Ribarski brod u kategoriji plovidbe 2 (velika obalna plovidba) treba da ima sljedeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Ribarski brod bez obzira na BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika ribarskog broda u Velikoj obalnoj plovidbi (R-MNE),
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na ribarskom brodu u Velikoj obalnoj plovidbi (R-MNE),
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Ribarski brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 750 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;

– ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

Ribarski brod bez obzira na tonažu i pogonsku snagu mašinskog kompleksa treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu ili jednog člana posade sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Ribarski brod u kategoriji plovidbe 3 (mala obalna plovidba) treba da ima sljedeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod bez obzira na BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika ribarskog broda u maloj obalnoj plovidbi (R-MNE),
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na ribarskom brodu u maloj obalnoj plovidbi (R-MNE),
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 750 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - dva člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara;

Ribarski brod u kategoriji plovidbe 4 i 5 (plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore), kao i kategoriji plovidbe 6 (plovidba u zaštićenim morskim područjima) treba da ima sljedeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod bez obzira na BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika ribarskog broda u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore (R-MNE),

- ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlaštenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže na ribarskom brodu, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlaštenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog oficira mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačem (R-MNE);
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW (R-MNE);
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na ribarskom brodu, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

3. Dvojna služba zapovjednika ribarskog broda

Kada zapovjednik ribarskog broda u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore (R-MNE) ima i odgovarajuće ovlaštenje o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju ribarskog broda sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti ukrcan poseban upravitelj mašine, ali umesto njega na brodu treba biti ukrcan još jedan član posade sa ovlaštenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

III. BROD KOJI PREVOZI OPASNI TERET

Tanker za prevoz nafte

- Zapovjednik, svi oficiri i članovi posade koji učestvuju u rukovanju teretnim uređajima, teretom i vode brigu o teretu na tankerima za ulja, trebaju pored ovlaštenja navedenih u odredbama glave II ovog Priloga imati i ovlaštenje o osnovnoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte i hemikalija.
- Zapovjednik, upravitelj mašine, prvi oficir palube, drugi oficir mašine i svaki član posade koji neposredno upravlja ukrcajem ili iskrcajem tereta ili odgovara za prevoz i rukovanje teretom na tankerima za prevoz nafte, treba imati i ovlaštenje o naprednoj osposobljenosti za rad na tankerima za prevoz nafte.

Brod koji prevozi opasne terete

- Zapovjednik, prvi oficir palube i svi članovi posade odgovorni za rukovanje teretom na brodu koji prevozi opasne terete naznačene u Međunarodnom pravilniku o prevozu opasnih tereta (IMDG Code), trebaju pored ovlaštenja navedenih u odredbama glave I. i/ili glave IV ovog Priloga imati i ovlaštenje za rad sa opasnim teretima.

IV. PUTNIČKI I RO-RO PUTNIČKI BROD

Putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 1 (neograničena plovidba) i kategoriji plovidbe 2 (velika obalna plovidba) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade, i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - četiri člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - dva mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri plovidbene straže treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - četiri člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - dva mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri plovidbene straže treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
 - tri člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i svi oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,

- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i svi oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadzirim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
 - tri člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i svi oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i svi oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadzirim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - dva oficira odgovorna za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - tri člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - dva oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

Brod bez obzira na tonažu i pogonsku snagu mašinskog kompleksa treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 3 (mala obalna plovidba) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - tri člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - dva mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 500 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu,

- ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
- ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 500 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlaštenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlaštenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu;
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlaštenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu;
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa opštim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu;
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu;
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca, ukoliko brod ima takav čamac.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog oficira odgovornog za stražu u mašini sa ovlašćenjem o osposobljenosti za oficira plovidbene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficiri mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

C. U OPŠTOJ SLUŽBI

Brod preko 3000 BT treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Brod od 500 do 3000 BT treba da ima jednog kuvara sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu ili jednog člana posade sa ovlašćenjem za brodskog kuvara i ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Putnički i ro-ro putnički brod u i kategoriji plovidbe 4 (plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade, i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do

200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
– ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
Zapovjednik treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj mašine treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

• jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

Upravitelj mašine broda sa nenadziranim mašinskim kompleksom treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Kada zapovjednik na brodu sa nenadziranim mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW ima i odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti poseban upravitelj mašine, ali umjesto njega na brodu treba biti jedan član posade sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 5 (plovidba djelimično mirnim morem) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade, i to

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i svi oficiri treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog prvog oficira sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
- ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlašćenjem;
- Zapovjednik treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - dva člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Kada zapovjednik na brodu mašinskog kompleksa pogonske snage do 750 kW ima i odgovarajuće ovlaštenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti poseban upravitelj mašine, ali umjesto njega na brodu treba biti jedan član posade sa ovlaštenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 6 (plovidba u zaštićenim morskim područjima) treba da ima najmanje sljedeći broj članova posade, i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlaštenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlaštenjem;
- dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:

- ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
 - dva člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

5. Brod od 50 do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlaštenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

6. Brod do 50 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, ili ovlaštenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatora sa ograničenim ovlaštenjem;
- Zapovjednik treba da ima i ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
- jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

• jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;

Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

• jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

• jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:

- ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju, i
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;

Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

• jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;

Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

• jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;

Upravitelj mašine treba da ima i ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Izuzetno od tač. A1, A2 i A3, Putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 6 sa nenadziranim mašinskim kompleksom umjesto dva može imati samo jednog člana posade koji čini dio plovibene straže u službi palube.

Kada zapovjednik na brodu mašinskog kompleksa pogonske snage do 750 kW ima i odgovarajuće ovlašćenje o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, tada na brodu ne mora biti poseban upravitelj mašine, ali umjesto njega na brodu treba biti jedan član posade sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

V. DODATNA OVLAŠĆENJA ČLANOVA MINIMALNE POSADE BRODA

Ako putnički i ro-ro putnički brod u kategorijama plovidbe 1, 2, 3, 4 i 5 ovog priloga ima brzi spasilački čamac, zapovjednik i svi oficiri plovibene straže treba da imaju i ovlašćenje za rukovanje brzim spasilačkim čamcem.

Ako putnički i ro-ro putnički brod u kategoriji plovidbe 6 ovog priloga ima brzi spasilački čamac, zapovjednik i svi članovi plovibene straže treba da imaju i ovlašćenje za rukovanje brzim spasilačkim čamcem.

Zapovjednik, upravitelj mašine, svi oficiri i članovi posade na putničkim ili ro-ro putničkim brodovima zaduženi za pružanje pomoći putnicima prema rasporedu za uzbunu, pored ovlašćenja za putnički i ro-ro putnički brod u kategorijama plovidbe 1 i 2 ovog priloga treba da imaju i odgovarajuće ovlašćenje o mjerama sigurnosti na putničkom brodu u skladu sa propisom kojim se uređuju vrste zvanja i ovlašćenja, uslovi za sticanje zvanja i izdavanje ovlašćenja za članove posade broda.

Zapovjednik, upravitelj mašine i svi oficiri na putničkom i ro-ro putničkom brodu u kategorijama plovidbe 4 i 5 ovog priloga treba da imaju i odgovarajuće ovlašćenje iz stava 3 ove glave priloga.

Zapovjednik, upravitelj mašine i svi članovi plovibene straže putničkog i ro-ro putničkog broda u kategoriji plovidbe 6 ovog priloga treba da imaju i odgovarajuće ovlašćenje iz stava 3 ove glave priloga.

Zapovjednik, upravitelj mašine, oficiri i članovi posade putničkih i ro-ro putničkih brodova do 100 BT u plovidbi djelimično mirnim morem i plovidbi u zaštićenim morskim područjima, ne moraju da imaju ovlašćenje iz st. 3, 4 i 5 ovog dijela.

Svi članovi posade mogu biti ukrcani i obavljati poslove iste službe, gdje je za niži nivo odgovornosti potrebno ovlaštenje o osposobljenosti nižeg nivoa odgovornosti u istoj službi.

Pored propisanog najmanjeg broja članova posade brod treba da ima ukrcan dovoljan broj osposobljenih članova posade u skladu sa rasporedom za uzbunu i poslovima nadzora plana bezbjednosne zaštite broda, kao i rasporedu poslova i zadataka na brodu.

Svi članovi posade treba da imaju odgovarajuće ovlaštenje o osposobljenosti i ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti u skladu sa st. 7 i 8 ove glave priloga.

Ako se radio uređaji održavaju isključivo od strane posade broda, brod treba da ima ukrcanog jednog oficira za elektrotehniku sa ovlaštenjem za oficira za elektrotehniku ili člana posade za elektrotehniku sa ovlaštenjem za člana posade za elektrotehniku.

Svi putnički brodovi u međunarodnoj plovidbi i svi teretni brodovi u međunarodnoj plovidbi od 500 BT i više treba da imaju ukrcanog jednog oficira sa ovlaštenjem oficira odgovornog za bezbjednosnu zaštitu broda.

Svi zapovjednici i oficiri u službi palube treba da imaju potvrdu o završenoj obuci za korišćenje radarskog uređaja ili potvrdu o završenoj obuci za opažanje i ucrtavanje radarskim uređajem i korišćenje ARPA uređaja – radni nivo ili potvrdu o završenoj obuci za opažanje i ucrtavanje radarskim uređajem i korišćenje ARPA uređaja – upravljački nivo, u skladu sa propisom kojim se uređuju vrste zvanja i ovlaštenja, uslovi za sticanje zvanja i izdavanje ovlaštenja za članove posade broda.

VI. TEGLJAČI I TEHNIČKI PLOVNI OBJEKTI

Tegljač u kategoriji plovidbe 3 (mala obalna plovidba) i kategoriji 4 (plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore) i tehnički plovni objekat u kategoriji plovidbe 3 (mala obalna plovidba) i kategoriji 4 (plovidba unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnim morem Crne Gore), sa mašinskim pogonom, treba da imaju najmanje sledeći broj članova posade, i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlaštenjem;
- jednog prvog oficira sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za prvog oficira palube na brodu od 3000 BT ili većem,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlaštenjem;
- tri člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;Zapovjednik i prvi oficir plovidbene straže treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 500 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlaštenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu od 500 BT ili većem,
 - ovlaštenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlaštenjem
 - dva člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlaštenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za vođenje medicinske brige na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlaštenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

3. Brod do 500 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem;
 - jednog oficira plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 500 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje o osposobljenosti za oficira plovidbene straže na brodu do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa opštim ovlašćenjem
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik i oficir treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za vođenje medicinske brige na brodu;
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

1.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

1.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

2.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog drugog oficira mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za drugog oficira mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj i drugi oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

2.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

3.1. Brod sa nadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, odnosno sa ovlašćenjem za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - jednog oficira plovibene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW, odnosno jednog oficira plovibene straže u mašinskom odjeljenju na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 1000 kW u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu
- Upravitelj i oficir mašine treba da imaju i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3.2. Brod sa nenadziranim mašinskim kompleksom

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
 - jednog člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovibene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

Tehnički plovni objekat bez mašinskog pogona treba da ima najmanje sledeći broj članova posade, i to:

- jednog člana posade sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.

Tegljač u kategoriji plovidbe 5 (plovidba djelimično mirnim morem) i kategoriji plovidbe 6 (plovidba u zaštićenim morskim područjima) i tehnički plovni objekat u kategoriji plovidbe 5 (plovidba djelimično mirnim morem) i kategoriji plovidbe 6 (plovidba u zaštićenim morskim područjima) sa mašinskim pogonom, treba da imaju sledeći najmanji broj članova posade i to:

A. U SLUŽBI PALUBE

1. Brod preko 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 3000 BT ili većem,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
- jednog člana posade koji čini dio plovibene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovibene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu; Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,
 - ovlašćenje za rukovanje čamcem za spašavanje i spasilačkim čamcem, osim brzog spasilačkog čamca.

2. Brod od 1000 do 3000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za zapovjednika broda od 500 do 3000 BT,
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

3. Brod od 200 do 1000 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 1000 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jednog člana posade koji čine dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara,

4. Brod od 100 do 200 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

5. Brod do 100 BT

- zapovjednika sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za zapovjednika broda do 100 BT u maloj obalnoj plovidbi, odnosno ovlašćenje za zapovjednika broda do 200 BT u unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Crne Gore;
 - ovlašćenje o osposobljenosti za radio-operatera sa ograničenim ovlašćenjem;
 - jedan član posade koji čini dio plovidbene straže sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje za člana plovidbene straže, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
 - jednog mornara sa ovlašćenjem o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu.
- Zapovjednik treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlašćenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlašćenje za upravljanje gašenjem požara.

B. U SLUŽBI MAŠINE

1. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage preko 3000 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlašćenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 3000 kW ili jačim;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlašćenjima o osposobljenosti:
 - ovlašćenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlašćenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlašćenja o posebnoj osposobljenosti:

- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
- ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
- ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

2. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage od 750 do 3000 kW;
 - jednog člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju sa sledećim ovlaštenjima o osposobljenosti:
 - ovlaštenje o osposobljenosti za člana plovidbene straže u mašinskom odjeljenju, i
 - ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

4. Brod sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW

- jednog upravitelja mašine sa ovlaštenjem o osposobljenosti za upravitelja mašine na brodu sa mašinskim kompleksom pogonske snage do 750 kW;
- Upravitelj mašine treba da ima i sledeća ovlaštenja o posebnoj osposobljenosti:
- ovlaštenje o posebnoj osposobljenosti za osnovnu sigurnost na brodu,
 - ovlaštenje za pružanje prve medicinske pomoći na brodu,
 - ovlaštenje za upravljanje gašenjem požara.

VII. MINIMALNI BROJ ČLANOVA POSADE UVEĆAN DODATNIM ČLANOVIMA POSADE

Pored najmanjeg broja članova posade propisanog ovim pravilnikom, za pojedini brod može se odrediti i dodatni broj članova posade kada se utvrde nedostaci vezani za radne uslove na brodu, naročito u pogledu sati rada i sati odmora, a prema odredbama zakona o sigurnosti pomorske plovidbe i drugim propisima kojima se uređuju načela za utvrđivanje radnog vremena članova posade.

Dodatni broj članova posade utvrđuje se na osnovu pisanih dokaza uključujući i zapisnik o inspekcijskom nadzoru broda, odnosno zapisnike koji se vode prema odredbama posebnog propisa o radnom vremenu članova posade broda, a u tom slučaju nadležni organ će shodno odredbama zakona o sigurnosti pomorske plovidbe izdati novo svjedočanstvo o minimalnom broju članova posade.

661.

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG”, broj 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PROGRAM MONITORINGA UREĐAJA ZA UPOTREBU PESTICIDA ZA 2023. GODINU

Programom monitoringa uređaja za upotrebu pesticida (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj uređaja i kontrolne liste za uređaje za upotrebu pesticida.

Cilj Programa je provjera tehničke ispravnosti i funkcionalnosti uređaja za upotrebu pesticida i provjera pojedinačnih radnih djelova tih uređaja, kao i procjena rizika po rukovaoca, ali i radnu i životnu sredinu.

Programom su određeni prioriteti u skladu sa dostupnim podacima o broju uređaja za upotrebu pesticida i program ne obuhvata ručne ili leđne motorne prskalice (bez barometra), kao i druge slične uređaje.

Prioriteti su definisani, u skladu sa analizom rizika, na osnovu dokaza o utvrđenim nepravilnostima sa ciljem utvrđivanja stvarnog stanja uređaja za upotrebu pesticida kroz upotrebu kontrolnih lista.

Program se sprovodi radi: unaprjeđenja bezbjednosti radnika koji koriste uređaje za upotrebu pesticida, kao i drugih lica koja ulaze na tretirane površine ili se nalaze u blizini istih, smanjenja potencijalnih rizika od zagađenja životne sredine i radi efikasnije kontrole štetnih organizama.

Promjene na uređajima za upotrebu pesticida mogu da dovedu do navedenih rizika, pa ih je potrebno provjeravati u cilju utvrđivanja nepravilnosti, radi njihovog otklanjanja i sprovođenja pravovremenih mjera u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Programom se obuhvataju poljoprivredni subjekti (pravna ili fizička lica) koji posjeduju uređaje za upotrebu pesticida i imaju znatne poljoprivredne površine na kojima upotrebljavaju pesticide, kao i poljoprivredni subjekti koji svoje poljoprivredne proizvode plasiraju na tržište, a sve radi ispunjavanja propisanih uslova i ciljeva Nacionalnog plana za održivu upotrebu pesticida.

Pri izboru za monitoring uzimaju se u obzir slijedeći faktori: poljoprivredna površina, zastupljenost na tržištu, obim upotrebe pesticida (broj tretmana tokom godine), kao i podaci o neusaglašenostima iz prethodnih perioda.

Prema podacima iz literature, štetni organizmi ugrožavaju gajene biljke i prehrambene proizvode, smanjujući rodnost biljaka za 15 - 20 % u razvijenim zemljama i preko 40 % u nerazvijenim zemljama što je ujedno i glavni razlog upotrebe pesticida.

Uređaji za upotrebu sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: uređaji) su namijenjeni za primjenu sredstava za zaštitu bilja, uključujući djelove potrebne za rad uređaja (rasprskivač, manometar, filteri, oprema za čišćenje rezervoara), a koji se mogu koristiti na otvorenom polju ili u zatvorenom prostoru.

Zatvoreni prostor (*greenhouse*) je prohodan, statičan, zaštićen prostor za uzgoj kultura, uobičajeno sa spoljnjom konstrukcijom i providnom zaštitom koja omogućuje kontrolisanu razmjenu materije i energije sa okolinom i koji sprječava oslobađanje sredstava za zaštitu bilja u životnu sredinu.

U praksi često primjena uređaja ne garantuje i efikasnost korišćenja.

Radi sigurnosti, zaštite zdravlja ljudi i životne sredine vlasnici uređaja najmanje jednom u tri godine, kod ovlašćenih pravnih lica (u daljem tekstu: pravno lice), treba da vrše provjeru tehničke ispravnosti radi označavanja uređaja. Novi uređaji se prvi put provjeravaju pet godina od dana kupovine.

Ravnomjerna raspodjela sredstava za zaštitu bilja na ciljnu površinu, obezbjeđuje se uređajima koji se koriste u skladu sa uputstvima proizvođača i koji su u skladu sa propisima koji uređuju tehničke zahtjeve za proizvode i postupke ocjenjivanja usaglašenosti (u daljem tekstu: tehnički zahtjevi) u skladu sa Kontrolnom listom 1 dio A, a ovlašćena pravna lica vrše provjeru uređaja u skladu sa Kontrolnom listom 1 dio B pri čemu se izdaje potvrda o ispravnosti uređaja i vrši označavanje.

Osim zahtjeva datih u posebnom propisu koji uređuje zaštitu na radu, uređaji za:

- hemijsko tretiranje sjemenskog materijala treba da ispunjavaju i zahtjeve iz Kontrolne liste 1 dio C;
- zamagljivanje treba da ispunjavaju i zahtjeve iz Kontrolne liste 1 dio D;
- inkorporaciju granula treba da ispunjavaju i zahtjeve iz Kontrolne liste 1 dio E;
- suzbijanje rasta nepoželjnog bilja pored željezničkih pruga (vozovi, dvokolica) treba da ispunjavaju i zahtjeve iz Kontrolne liste 1 dio F.

Odabir se vrši sistemom slučajnog uzorka u skladu sa analizom rizika na osnovu postojanja dokaza o nepravilnostima:

Sistem rangiranja	
Nivo rizika	Vrsta monitoringa
Nizak nivo prioriteta: -ne postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -nizak nivo očekivanih nepravilnosti; - manja zastupljenost.	Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
Srednji nivo prioriteta: -postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -očekivana pojava nepravilnosti; - veća zastupljenost; - narastajuća popularnost.	Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.
Visok nivo prioriteta: - skoriji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); - dokaz o opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu; - očekivana pojava ciljane nepravilnosti.	Ciljani za identifikovane probleme.

Monitoring vrše ovlašćena pravna lica uz korišćenje kontrolnih lista u skladu sa godišnjim Planom službenih kontrola.

Prilikom monitoringa ovlašćeno pravno lice popunjava kontrolne liste koje su sastavni dio ovog programa i koje služe za dalje praćenje stanja.

Ovlašćeno pravno lice izvještaj i popunjene pojedinačne kontrolne liste sa ocjenom usaglašenosti dostavlja i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove - Odsjek za promet i registraciju sredstava za zaštitu i ishranu bilja radi izdavanja Sertifikata o ispravnosti uređaja za upotrebu pesticida (*Certificate for the inspection of pesticide application equipment according to EN 13790/16122 standard*).

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (**organizacioni kod 41107**) – **Program 16 002** Poljoprivreda, Potprogram 16 002 005 - Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi, **Aktivnost** 16 002 005 001 Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove **Aktivnost** 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera, a u skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2023. godinu.

Ovaj program objaviće se u “Službenom listu Crne Gore”.

*Ovim programom prenešena su pravila za funkcionisanje opreme za upotrebu sredstava za zaštitu bilja u skladu sa Aneksom II Direktive 128/2009 / EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. oktobra 2009. kojom se uspostavlja okvir za akciju Zajednice da se postigne održivo korišćenje pesticida

Broj: 04-313/23-4325/2

Podgorica, 11. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

DIO A	
Lista standarda za uređaje	
MEST EN ISO16122-1	
MEST EN ISO 16122-2	
MEST EN ISO 16122-3	
MEST EN ISO 16122-4	
MEST EN ISO16119-1	
MEST EN ISO16119-2	
MEST EN ISO16119-3	
MEST EN ISO16119-4	
DIO B	
Lista standarda za provjeru uređaja	
MEST EN ISO 16122-2	
DIO C	
OPŠTI ZAHTJEVI	
Zdravstveni, sigurnosni i zahtjevi životne sredine vezani za pregled uređaja za upotrebu pesticida	
Pregled uređaja za upotrebu pesticida obuhvata sve aspekte važne za postizanje visokog nivoa bezbjednosti i zaštite zdravlja ljudi i životne sredine. Optimalna i efikasna primjena obezbjeđuje se pravilnim radom uređaja i funkcionisanjem opreme kojom se garantuje postizanje zadatih ciljeva. Uređaji za upotrebu pesticida treba da funkcionišu bezbjedno, treba da se propisno primjenjuju za predviđene svrhe radi obezbjeđivanja preciznog doziranja i distribucije. Uređaji treba da su u stanju da se sigurno, lako, potpuno pune i prazne, a da ne dolazi do curenja pesticida. Čišćenje treba da je lako i temeljno. Rad uređaja treba da je siguran, kontrolisan i treba da je omogućeno efikasno zaustavljanje sa mjesta operatera. Podešavanja treba da su jednostavna, tačna i ponovljiva.	
Ocjena stanja:	
Pogonski djelovi	
Montirana zaštita pogonske osovine i zaštita priključka za energiju treba da je u besprekornom stanju, a zaštitni uređaji i pokretni ili rotirajući pogonski djelovi ne smiju se ometati u radu, radi obezbjeđenja zaštite operatera.	
Ocjena stanja:	
Pumpa	
Kapacitet pumpe treba da je prilagođen potrebama uređaja, a pumpa treba da pravilno funkcionise radi obezbjeđivanja stabilne i pouzdane doze. Pumpa treba da je nepropusna.	
Ocjena stanja:	
Uređaj za miješanje	
Uređaj za miješanje treba da ima pravilan povratni tok radi postizanja ravnomjerne koncentracije ukupne količine rastvora u rezervoaru.	
Ocjena stanja:	
Rezervoar	
Rezervoar, uključujući mjerac količine u rezervoaru, uređaji za punjenje, sita i filtri, sistemi pražnjenja i ispiranja i uređaji za miješanje funkcionišu na način da u najvećoj mogućoj mjeri smanjuju slučajno rasipanje, neravnomjernu koncentraciju sredstva, izlaganje operatera i zaostajanje količine rastvora u rezervoaru.	
Ocjena stanja:	
Sistem za mjerenje, kontrolu i regulaciju	
Uređaji za mjerenje, stavljanje u pogon, gašenje i regulaciju pritiska i/ili brzine protoka, treba da: su pravilno kalibrisani, ispravno rade i da ne propuštaju. Tokom primjene treba da je omogućena laka kontrola pritiska i funkcionisanje uređaja za podešavanje pritiska. Radi obezbjeđivanja ravnomjerne primjene, uređaji za regulaciju pritiska treba da održavaju stalni radni pritisak pri stalnom broju obrtaja pumpe.	
Ocjena stanja:	
Cijevi i crijeva	
Cijevi i crijeva treba da su ispravnom stanju kako bi se izbjeglo ometanje protoka tečnosti ili slučajno izlivanje prilikom kvara. Kod rada pri maksimalnom pritisku ne smije doći do curenja iz cijevi ili crijeva.	
Ocjena stanja:	
Filtriranje	
Radi izbjegavanja turbulencije i neravnomjernost prilikom prskanja filteri treba da su u besprekornom stanju, a veličina otvora na filteru treba da odgovara veličini dizne montirane na prskalicu. Ako je ugrađen, mjerac zagušenja filtera on treba da pravilno funkcionise.	
Ocjena stanja:	
Grane prskalice sa diznama (kod uređaja za raspršivanje pesticida pomoću vodoravno postavljenih grana, locirane blizu kulture ili materijala koji se tretira). Grane prskalice sa diznama treba da su besprekornom stanju, stabilne u svim smjerovima. Sistemi za	

učvršćivanje i regulaciju, amortizeri nenamjernih pokreta i ispravljač nagiba treba da pravilno funkcionišu.	
Ocjena stanja:	
Dizne Dizne treba da pravilno funkcionišu radi sprječavanja kapanja u trenutku prestanka prskanja. Kako bi se obezbijedila ravnomjerna primjena, količina protoka kroz svaku pojedinu diznu ne smije da znatnije odstupa od podataka u tabelama za količinu protoka koju preporučuje proizvođač.	
Ocjena stanja:	
Distribucija Poprečna i vertikalna (uspravne kulture) distribucija u ciljanom području treba da je ravnomjerna.	
Ocjena stanja:	
Ventilator (za opremu kojom se raspršuju pesticidi uz pomoć vazdušnog strujanja) Ventilator treba da je u besprekornom stanju i da obezbijeduje stabilno i pouzdano vazdušno strujanje.	
Ocjena stanja:	
TEHNIČKI ZAHTJEVI	
Tehnički zahtjevi za uređaje za hemijsko tretiranje sjemenskog materijala	
Bezbjednost	<ul style="list-style-type: none"> - pogonski djelovi i štitnici pogonskih djelova treba da su u ispravnom stanju bez znakova prekomjerne upotrebe; - oprema za paljenje i gašenje treba da radi ispravno; - uređaje na električni pogon treba provjeriti, električni priključci (konektori, kablovi) treba da su slobodni od oštećenja, pukotina i drugih vidljivih deformacija; - cijevi i cjevovodi ne smiju da cure i da imaju vidljive znake prekomjerne upotrebe ili savijanja, posjekotine, pukotine ili trenja sa drugim djelovima uređaja; - komora za miješanje pesticida i sjemena treba ispravno da funkcioniše i da bude bez pukotina i oštećenja koja mogu dovesti do curenja; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom;
Ocjena stanja:	
Kontrolni sistemi	<ul style="list-style-type: none"> - kontrolni uređaji (nadzor nad radom) treba da pravilno i pouzdano funkcionišu u radu; - ako uređaji imaju ekran, prikazi na ekranu treba da su jasni, vidljivi i čitljivi; - oprema za mjerenje i podešavanje protoka treba da radi ispravno; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testom radne sposobnosti;
Ocjena stanja:	
Hemijska obrada sjemena:	<ul style="list-style-type: none"> - uređaji sa kontinuiranim radom, treba da obezbijede da se protok prekida čim se prekine protok sjemena i obrnuto; - uređaj treba da je u mogućnosti da podešava specifičnu težinu sjemenske jedinice; - instalirana druga oprema treba da radi ispravno; - usaglašenost se provjerava vizuelnim pregledom i testom radne sposobnosti;
Ocjena stanja:	
Doza	<ul style="list-style-type: none"> - podešavanje doze treba da bude jasno vidljivo; - kalibracija uređaja treba je omogućena; - potrebna je odvojena kalibracija sjemena i pesticida kako bi se utvrdila količina sjemena i protok pesticida prije početka hemijske obrade sjemena; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i pregledom adekvatnosti doze;
Ocjena stanja:	
Punjenje i rezervoari za pesticide	<ul style="list-style-type: none"> - uređaji trebaju obezbjeđivati dobro zatvaranje, a prilikom punjenja tečnim prsticidima, pesticid ne smije prskati unazad; - ako uređaj ima ventil za pražnjenje rezervoara, on treba da funkcioniše pravilno; - rezervoar treba da ima oznake za nivoe tečnosti koje se mogu instalirati unutar rezervoara i koje treba da su jasno vidljive i čitljive iz radnog položaja; - poklopac rezervoara treba da je dobro zatvoren, bez deformacija i rupa radi sprječavanja slučajnog otvaranja rezervoara, a na poklopcu treba da su postavljeni dihtunzi, koji ne smiju da se oštete; - treba da se obezbijedi regulacija pritiska (radi sprječavanja prekomjernog pritiska i nadpritiska u rezervoaru); - treba da se obezbijedi efikasno miješanje i rezervoar uređaja treba da je napunjen do polovine; - ako uređaj ima vazdušnu komoru, pritisak treba da je u skladu sa preporukama proizvođača uređaja ili u rasponu od 30% do 70% radnog pritiska; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i radnim testom;
Ocjena stanja:	

Čišćenje	<ul style="list-style-type: none"> - opremu za čišćenje ostataka pesticida treba da radi pravilno; - oprema za spoljno čišćenje ili čišćenje drugih djelova uređaja treba da radi pravilno; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i radnim testom;
Ocjena stanja:	
Manometar	<ul style="list-style-type: none"> - manometar na uređaju treba da je u skladu sa zahtjevima navedenim u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - manometar se pregleda na način naveden u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usklađenost se provjerava mjerenjima;
Ocjena stanja:	
Filteri	<ul style="list-style-type: none"> - ako su na uređaj instalirani filteri, treba da su u dobrom stanju; - ako su filteri ugrađeni u cijevi, treba da su instalirani tako da se mogu zamijeniti; - gustoća mrežice treba da odgovara diznama ugrađenim na uređaj prema uputstvima proizvođača dizni; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i uvidom u specifikaciju;
Ocjena stanja:	
Pumpa	<ul style="list-style-type: none"> - kapacitet pumpe treba da ispunjava zahtjeve uređaja; - pumpa treba da je zatvorena, bez kapanja i curenja; - provjera karakteristika pumpe vrši se na način naveden u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom, testom karakteristika i mjerenjima.
Ocjena stanja:	
DIO D	
Tehnički zahtjevi za uređaje za hemijsko tretiranje sjemenskog materijala	
Bezbjednost	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju da je uređaj sa električnim upravljanjem, treba da se provjeri da li su izvedeni električni priključci (konektori, kablovi) bez oštećenja, pukotina i drugih vidljivih deformacija; - sva oprema koja se koristi za pokretanje i zaustavljanje uređaja i podešavanje protoka treba da funkcionišu tačno i pouzdano; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika;
Ocjena stanja:	
Kontrolni sistemi	<ul style="list-style-type: none"> - uređaji za kontrolu i podešavanje protoka treba da pravilno funkcionišu; - radni parametri se ne smiju automatski mijenjati tokom rada uređaja; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i radnim testom;
Ocjena stanja:	
Okvir	<ul style="list-style-type: none"> - elektroinstalacija i dovodi ne smiju da pokazuju znake prekomjernog savijanja i habanje i treba da su usmjereni da se ne savijaju. Stanje linija cijevi i crijeva se provjerava u praznom hodu i radnom stanju uređaja; - ako je aparat opremljen ventilatorom, treba da su u dobrom stanju, pravilno pričvršćen i osiguran odgovarajućim osiguračem (mrežom) za ventilator. Lopatice ne smiju da pokazuju znake pretjerane upotrebe. Filter za vazduh treba da je čist i u dobrom stanju; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika;
Ocjena stanja:	
Rezervoar	<ul style="list-style-type: none"> - rezervoar treba da ima pokazatelj nivoa tečnosti, koji treba da je smješten unutar rezervoara i treba da je vidljiv i čitljiv sa mjesta na kome se rezervoar puni; - vidljivost miješanja rastvora može se obezbijediti tokom rada uređaja; - poklopac rezervoara treba da je dobro zatvoren, bez deformacija i rupa. Da bi se spriječilo slučajno otvaranje rezervoara, na poklopcu treba da su postavljeni dihtunzi, koji ne smiju da budu oštećeni; - pražnjenje rezervoara treba da je omogućeno bez posebne dodatne opreme kako ne bi došlo do kontaminacije životne sredine ili operatera; - ako aparat ima spoljnu ili unutrašnju opremu za čišćenje treba da je ispravna; - kada uređaj radi, u rezervoaru se treba obezbijediti pritisak koji preporučuje proizvođač uređaja (obično 0,3 - 0,4 bara); - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika.
Ocjena stanja:	
Protok i rad uređaja	<ul style="list-style-type: none"> - ispitivanje protoka uređaja vrši se kada je uređaj nepomičan i rezervoar je napola napunjen čistom vodom, kada uređaj ne radi i protok kroz dizne je prekinut, a kada uređaj radi uspostavlja se i protok kroz dizne. Ne bi trebalo da dođe do curenja na bilo kom dijelu uređaja; - mjerenje protoka ne smije da odstupa više od $\pm 15\%$ nominalne vrijednosti koju preporučuje proizvođač uređaja, sa diznama ugrađenim na uređaj koji je preporučio proizvođač i motor uređaja koji radi kao u stvarnoj verziji; - kontrola provjerava obrazac distribucije magle. Magla treba da je ravnomjerno raspoređena. Ne bi trebalo

	<p>da postoje prepreke za stepen zamagljenja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - testiranje se izvodi u skladu sa preporučenim podešavanjima kako bi se vizuelnim pregledom utvrdilo da li je aplikacija ujednačena i da li su kapljice dovoljno male; - u slučaju toplotnih maglenki, paljenje treba da je ispravno; - provjerite funkciju gorionika; - u slučaju toplotnih maglenki sistem sagorijevanja treba da pravilno funkcioniše; - ako uređaj ima kompresor, kompresor treba da pravilno radi; - ako uređaj ima ventilator, provjeriti ventil za kontrolu protoka; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom, testom karakteristika i mjerenjima;
Ocjena stanja:	
Filteri	<ul style="list-style-type: none"> - na usisnom dijelu pumpe treba da je postavljen najmanje jedan filter; - filteri i ulošci filtera treba da su u dobrom stanju (čisti i bez deformacija), u skladu sa uputstvima proizvođača i da su instalirani tako da se mogu zamijeniti; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i uvidom u specifikaciju
Ocjena stanja:	
Manometar	<ul style="list-style-type: none"> - ako je na uređaj instaliran manometar, on treba da je u skladu sa zahtjevima navedenim u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - manometar se pregleda na način naveden u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usklađenost se provjerava mjerenjima.
Ocjena stanja:	
DIO E	
Tehnički zahtjevi za uređaje za inkorporaciju granula	
Bezbjednost	<ul style="list-style-type: none"> - sva oprema za mjerenje, uključivanje i isključivanje i podešavanje protoka treba da bude pouzdana i ne smije da propušta; - cijevi i dovodi ne smiju da pokazuju znake prekomjernog savijanja, korozije i površinskog habanja i treba da se postave na takav način da se ne sabijaju; - ako je upotreba granulata propisana za određenu upotrebu, treba da se obezbijedi i pokrivanje granulata prilikom podizanja mašine; - usaglašenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika;
Ocjena stanja:	
Rezervoar za sjeme	<ul style="list-style-type: none"> - rezervoari za sjeme ne smiju imati deformacije i rupe koje bi prouzrokovale puštanje pesticida u okolinu ili omogućavanje prodiranja vlage u rezervoar za sjeme; - rezervoari za sjeme treba da su čvrsto pričvršćeni na uređaj; - poklopac rezervoara za sjeme treba da je čvrsto postavljen da spriječi slučajno otvaranje; - treba da se omogući sakupljanje ostataka sadržaja prskanja bez posebne opreme kako se ne bi kontaminirala životna sredina ili operater; - pristup treba da bude obezbijeden; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom;
Ocjena stanja:	
Doza	<ul style="list-style-type: none"> - tokom rada uređaj se treba kontinuirano dozirati, a granulat kontinuirano dozirati tokom pražnjenja rezervoara za sjeme. Ovaj se zahtjev odnosi na kapacitet punjenja od 10% do 100%; - granulat ne smije da ispadne iz uređaja nakon zaustavljanja mehanizma za doziranje; - brzina izbačenog granulata ne smije odstupati više od 10% od zadate vrijednosti; - ako uređaj ima elektronski način rada (elektronski signal, GPS senzori), izbacivanje granulata treba da radi ispravno; - usklađenost se provjerava vizualnim pregledom i pregledom adekvatnosti doze;
Ocjena stanja:	
Kontrolni sistemi	<ul style="list-style-type: none"> - upravljački uređaji (kontrola rada) trebaju pravilno i pouzdano funkcionisati i na taj način da se njima može upravljati tokom rada uređaja; - ako uređaji imaju ekran, prikazi na ekranu trebaju da su jasni, vidljivi i čitljivi; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika;
Ocjena stanja:	
DIO F	
Tehnički zahtjevi za uređaje za suzbijanje rasta nepoželjnog bilja pored željezničkih pruga	
Bezbjednost	<ul style="list-style-type: none"> - cijevi i cjevovodi trebaju da su zapečaćeni na maksimalnom radnom pritisku sistema uređaja; - cijevi i crijeva ne smiju da propuštaju, pokazuju znakove prekomjernog savijanja i habanja, i trebaju da su postavljeni tako da se ne savijaju i ne trljaju o druge djelove uređaja; - kada su cijevi u radnom položaju, ne trebaju da se nalaze u oblasti primjene raspršivača; - sva zaštita namijenjena zaštiti operatera uređaja treba da je instalirana i da se pravilno koristi. Trebaju da

	<p>su zaštićeni pristupi drugim pokretnim djelovima uređaja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - okidač treba pravilno funkcionisati i raditi tako da se blokira u zatvorenom položaju i ne zaključava u otvorenom položaju. Sistem za uključivanje / isključivanje montiran na pištolju za raspršivanje treba da se brzo uključuje i isključuje. Ne smije da je kontinuiranog kapanja kada je okidač u zatvorenom položaju; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testiranjem karakteristika;
Ocjena stanja:	
Sistemi upravljanja	<ul style="list-style-type: none"> - uređaji za mjerenje (uključivanje i isključivanje) i regulisanje pritiska i / ili protoka trebaju pravilno funkcionisati; - tokom kontinuiranog rada uređaja, sva oprema za regulaciju pritiska treba da održava konstantan pritisak ili protok od $\pm 10\%$. Pritisak se treba vratiti u prvobitni radni pritisak u roku od 10 sekundi $\pm 10\%$ nakon isključivanja i ponovnog uključivanja uređaja; - ako je instaliran uređaj sa stalnim pritiskom, dozvoljeno je maksimalno kolebanje pritiska do 10% u slučaju isključenja pojedinih segmenata jedan po jedan. Mjerenja se vrše na pojedinim segmentima; - prikazi podataka na ekranu treba da su jasno čitljivi; - kontrole uređaja trebaju da su dostupne sa radnog mjesta i omogućavati preciznu i laku kontrolu uređaja; - ugrađene instalirane šine rasprskivača treba da su stabilne u svim smjerovima bez pretjeranog kretanja i savijanja; - druga instalirana oprema treba da radi pravilno; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom, testom karakteristika i mjerenjima;
Ocjena stanja:	
Pumpa	<ul style="list-style-type: none"> - kapacitet pumpe treba da ispunjava zahtjeve uređaja; - pumpa treba da je dobro zatvorena i bez kapanja ili curenja; - fluktuacija pritiska (pulsiranje) ne smije preći 5% radnog pritiska pumpe; - ako postoji vazдушna komora, membrana se ne smije oštetiti. Tokom ispitivanja vazdušnog ventila ne smije se pojaviti tečnost. Pritisak vazduha treba da je isti kao zazor koji preporučuje proizvođač uređaja i treba da je između 30% i 70% radnog pritiska za korišćene dizne; - provjera karakteristika pumpe vrši se na način naveden u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usaglašenost se provjerava vizuelnim pregledom, testom karakteristika i mjerenjima.
Ocjena stanja:	
Rezervoar:	<ul style="list-style-type: none"> - poklopac rezervoara treba da je dobro zatvoren i bez deformacija i rupa. Da bi se spriječilo slučajno otvaranje rezervoara, na poklopcu trebaju da su postavljeni dihtunzi, koji ne smiju da se oštete; - sito treba da je prisutno u otvoru za punjenje kako bi se spriječilo da velike čestice uđu u rezervoar; - rezervoar treba imati pokazatelj nivoa tečnosti koji se takođe može instalirati unutar rezervoara i treba daa je jasno vidljiv i čitljiv sa mjesta na kome se rezervoar puni; - uređaj treba imati kompenzacioni ventil za regulisanje pritiska da bi se spriječilo stvaranje pritiska ili nadpritiska u rezervoaru uređaja; - ako je uređaj opremljen uređajem za punjenje rezervoara vodom, povratni tok iz rezervoara do izvora vode treba da je onemogućen. Vidljivo miješanje tečnosti može se obezbijediti tokom rada uređaja; - ako uređaj ima ventil za pražnjenje rezervoara, on treba da radi pouzdano i treba omogućiti prikupljanje sadržaja rezervoara bez kontaminacije životne sredine ili operatera; -usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i testom karakteristika;
Ocjena stanja:	
Filteri	<ul style="list-style-type: none"> - na pumpi i usisnom dijelu treba da je ugrađen najmanje jedan filter; - filteri treba da su u dobrom stanju (čisti i bez deformacija), gustoća mrežice treba da odgovara diznama ugrađenim u uređaj prema uputstvima proizvođača dizni; - filter patroni trebaju da su zamjenljivi / u skladu sa uputstvima proizvođača; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i uvidom u specifikaciju;
Ocjena stanja:	
Čišćenje	<ul style="list-style-type: none"> - ugrađena oprema za čišćenje ostataka pesticida treba pravilno da radi; - opremu za spoljno čišćenje ili čišćenje drugih dijelova uređaja treba da radi pravilno; -usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom i radnim testom;
Ocjena stanja:	
Manometar	<ul style="list-style-type: none"> - ako je na uređaju instaliran manometar, on treba da je u skladu sa zahtjevima navedenim u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - manometar se pregleda na način naveden u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usklađenost se provjerava mjerenjima;
Ocjena stanja:	
Dizne	<ul style="list-style-type: none"> - nakon isključivanja uređaja iz dizni ne smije biti kontinuiranog kapanja, pet sekundi nakon što ispusti mlaz za raspršivanje;

	<ul style="list-style-type: none"> - dizne treba da su istovremeno uključene i isključene; - oblik dizni treba da je prikladan za predviđenu upotrebu (npr. nanošenje na ivice); - tijelo svake dizne treba da je u skladu sa namjeravanom upotrebom iz specifikacije proizvođača; - tokom rada, položaj dizni ne smije se nenamjerno mijenjati. Ako je uređaj opremljen diznama na daljinsko upravljanje (npr. za prskanje neravnog terena), treba da pravilno funkcioniše; - treba da je omogućeno uključivanje ili isključivanje pojedinih djelove traka prskalice uređaja; - primjena rastvora za raspršivanje treba da je omogućena na način da je u slučaju primjene na jednoj strani voza moguće isključiti aplikaciju na drugoj strani voza; - ako na uređaju postoje dizne, treba se provjeriti uključivanje i isključivanje dizni što se postiže postavljanjem prepreke ispred dizni, a zatim vizuelnim posmatranjem vremena reakcije i ponašanja dizni; - protok dizni treba da ispunjava zahtjeve navedene u MEST EN ISO 16122-2: 2015; - ispitivanje protoka dizni za poznati i nepoznati protok vrši se u skladu sa MEST EN ISO 16122-2: 2015; - usklađenost se provjerava vizuelnim pregledom, testom karakteristika i mjerenjima.
Ocjena stanja:	
<p>Znak za označavanje uređaja</p> <p>(1) Znak o obavljenoj provjeri sastoji se iz tri dijela i crvene je boje, a štampa se u C:36, M:0, Y:57, K:0 ili u PANTONE 7487 C. Osnovni dio znaka je pravougaonog oblika veličine 100x80 mm. Sastoji se od teksta, brojeva i loga Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u sredini znaka. Tekst i brojevi znaka ispisani su pismom Ariel. Na gornjoj ivici znaka otisnuto je 6 crnih tačaka sa godinama, na donjem 12 crnih tačaka sa mjesecima, na lijevoj bočnoj ivici znaka 16 crnih tačaka, a na desnoj bočnoj ivici 15 crnih tačaka sa danima. U gornjem dijelu znaka velikim štampanim slovima veličine pisma 24 pt ispisano je »PREGLEDANO«. Logo: kružnica posebne strukture sa elementima motiva biljne proizvodnje: maslina, citrusa, jagoda i vinove loze unutar koje je naziv: Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove ispisano slovima veličine pisma 15 pt. U donjem dijelu znaka nalazi se broj znaka koji se navodi brojevima u veličini pisma 18 pt. Broj znaka sastoji se iz dva dijela. Prvi dio je trocifreni i predstavlja broj ovlašćenog pravnog lica, a drugi dio znaka sastoji se od šest cifara i predstavlja serijski broj znaka. Između prvog i drugog dijela znaka nalazi se crtica. Osnovni dio znaka lijepi se na ispravni provjereni uređaj. Naljepnica sa znakom je narezana na krajevima, radi sprječavanja skidanja sa uređaja bez oštećenja. Naljepnica se štampa na materijalu otpornom na habanje i bojama koje su otporne na tečnosti, svjetlost i ostale atmosferske uticaje najmanje za dužinu trajanja znaka od pet godina. Ispod osnovnog dijela znaka nalaze se dva pomoćna dijela znaka u obliku pravougaonika iste veličine u boji osnovnog dijela znaka, a na ovima je otisnut isti broj znaka u crnoj boji od kojih se jedan lijepi na izvještaj o obavljenoj provjeri, a drugi na uređaj.</p> <p>(3) Znak o obavljenoj provjeri izrađuje Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, a zadužuju ovlašćena pravna lica koja po završetku provjera stavljaju znak na uređaj ako ispunjava uslove.</p> <p>(4) Znak o obavljenoj provjeri izdaje se sa rokom važnosti od tri godine od datuma zadnjeg pregleda/izdavanja znaka.</p> <p>(5) Znak o obavljenoj provjeri stavlja se na vidno mjesto na uređaju gdje je najmanja mogućnost oštećenja znaka.</p> <p>(6) U slučaju gubitka ili oštećenja znaka o obavljenoj provjeri, vlasnik/korisnik uređaja je dužan da zatraži izdavanje novog znaka od ovlašćenog pravnog lica koje mu je izdalo posljednji znak.</p>	

Uprava za bezbednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	Broj znaka: _____ (Label No.)
Kontrolor uređaja: (Test station)	Prostor za znak: (Place for label)

SERTIFIKAT O ISPRAVNOST UREĐAJA ZA UPOTREBU PESTICIDA
Certificate for the inspection of pesticide application equipment
according to EN 13790/16122 standard

Podaci o vlasniku:

(Owner's identity)

Ime i prezime: _____
(Name and Surname)Adresa vlasnika: _____
(Owner address)**Vrsta uređaja:**

(Type of application equipment)

- prskalica (boom sprayer)
- zamagljivač (sprayer)
- ručno voženi uređaji (handheld operated equipment)
- automatski uređaji (automatic equipment)
- uređaji za zamagljivanje (fogging equipment)
- uređaji za nanošenje granulata (granular applicator)
- uređaji za hemijsko tretiranje sjemenskog materijala (seed treatment equipment)
- drugi uređaji (others equipment)

Podaci o uređaju:

(Identification of the equipment):

Proizvođač: _____
(Manufacturer)Godina proizvodnje: _____
(Year of manufacture)Tip: _____
(Type)Serijski broj: _____
(Serial No.)Datum kupovine – samo za nove uređaje: _____
(Date of purchase – only for new equipment)Napomena: _____
(Notes)**Rezultat provjera:**

(Conclusions of the inspection)

Uređaj odobren: Da
(Equipment approved) (Yes)Ne
(No)Mjesto i datum: _____
(Place and date)Važenje znaka: _____
(Validation of label)Potpis kontrolora: _____
(Signature)

662.

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG”, br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PROGRAM MONITORINGA PROMETA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA ZA 2023. GODINU

Programom monitoringa prometa sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци programa, broj objekata za praćenje i kontrolne liste za promet sredstava za zaštitu bilja na malo, veliko, uvoz i carinska skladišta.

Cilj Programa je provjera ispunjenosti propisanih uslova u objektima registraovanim za promet sredstava za zaštitu bilja na malo i/ili veliko, u skladu sa analizom rizika, na osnovu dosadašnjih dokaza o utvrđenim nepravilnostima radi utvrđivanja stvarnog stanja u prometu pesticida u objektima za promet sredstava za zaštitu bilja u pogledu kadra i opreme kroz primjenu kontrolne liste

U Crnoj Gori registrovana su 46 uvoznika/veleprodajnih mjesta i 102 distributera za promet pesticida na malo, a aktivno je 39 uvoznika pesticida i 98 distributera za promet pesticida na veliko i/ili malo.

Programom su određeni prioriteti u skladu sa analizom rizika, a na osnovu izdatih rješenja o upisu/brisanje u registar, pokrivenosti tržišta na teritoriji Crne Gore, broja objekata i na osnovu dosadašnjih dokaza o utvrđenim nepravilnostima.

Fitosanitarni inspektori, radi utvrđivanja stvarnog stanja u prometu pesticida u objektima registrovanim za promet sredstava za zaštitu bilja, koriste kontrolne liste date u Prilogu koji je sastavni dio ovog Programa.

Svaka promjena uslova u objektima za promet u odnosu na propisane uslove i uslove utvrđene prilikom upisa u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (u daljem tekstu: Registar) treba da bude evidentirana i provjerena.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti radi njihovog otklanjanja i sprovođenje pravovremenih aktivnosti i mjera u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Programom je usklađen sa aktivnostim predviđenim Nacionalnim planom za održivu upotrebu pesticida.

Pri izboru objekata za monitoring uzimaju se u obzir slijedeći faktori: broj objekata, zastupljenost na tržištu, obim prometa, kao i podaci o neusaglašenostima iz prethodnih perioda.

Opština	Broj objekata	
	Maloprodaja	Uvoz/Carinska skladišta/Veleprodaja
Bar	10	2
Berane	7	2
Bijelo Polje	11	4
Budva	4	0
Danilovgrad	5	1
Herceg Novi	3	1
Kolašin	2	0
Kotor	6	1
Mojkovac	1	0
Nikšić	10	6
Plav	1	0
Pljevlja	4	0
Podgorica	27	21
Tivat	1	1
Tuzi	2	2
Ulcinj	7	5
Cetinje	1	0
Ukupno	102	46

Odabir objekata se vrši sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa analizom rizika i na osnovu postojanja dosadašnjih dokaza o nepravilnostima, kako slijedi:

Sistem rangiranja rizika	
Nivo rizika	Vrsta monitoringa
Nizak nivo prioriteta: -ne postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -nizak nivo očekivanih nepravilnosti; - manja zastupljenost na tržištu.	Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
Srednji nivo prioriteta: -postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); -očekivana pojava nepravilnosti; - veća zastupljenost na tržištu; - narastajuća popularnost.	Rutinski u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.
Visok nivo prioriteta: - skoriji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci); - dokaz o opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu; - očekivana pojava ciljane nepravilnosti.	Ciljani za identifikovane probleme.

Parametri koji su uzeti u obzir prilikom izrade programa su: broj korisnika; statistički podaci o potrošnji; zastupljenosti na uvozu; poljoprivredna proizvodnja; upotreba na nepoljoprivrednim površinama; broj objekata; statistika prometa pesticida; broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sredstava za zaštitu bilja.

Monitoring je sastavni dio godišnjeg Plana službenih kontrola.

Prilikom sprovođenja monitoringa fitosanitarni inspektor:

- popunjava kontrolne liste radi praćenja stanja u objektima;
- prati sprovođenje naloženih mjera evidentiranjem i fotografisanjem i
- izvještava Upravu o rezultatima službene kontrole.

Fitosanitarni inspektor potpisuje kontrolnu listu, kao i subjekat kontrole.

Kontrolna lista se sačinjava u dva primjerka od kojih se jedan primjerak uručuje subjektu kontrole, a kopija potpisane kontrolne liste se dostavlja organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove - Odsjek za promet i registraciju sredstava za zaštitu i ishranu bilja.

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-313/23-4323/1

Podgorica, 12. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me	
		1. OPŠTI DIO (distributer¹)	
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08, 40/11 i 18/14)			
Tip kontrole:		Distributer:	
vizuelna ☐ dokumentaciona ☐		na veliko ☐ uvoz ☐	
Broj predmeta:		Naziv i adresa distributera:	
Datum:		Naziv i adresa objekta:	
Pregledu prisutna stranka ² (ime i prezime):			
2. STRUČNO LICE U OBJEKTU			
2.1 Ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstva za zaštitu bilja;		Da ☐	Ne ☐
2.2 Ima zaposleno lice sa završenim specijalističkim studijama, odnosno poljoprivrednim fakultetom (smjer zaštite bilja), specijalističkim studijama ili poljoprivrednim fakultetom (smjer biljne proizvodnje);		Da ☐	Ne ☐
2.3 Ime i prezime lica iz tačke 2.1 i 2.2 (stručo lice u objektu):			
2.4 Podaci o stručnoj spremi stručnog lica u objektu:			
2.5 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?		Da ☐	Ne ☐
2.6 Da li je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐
2.7 Ako je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:			
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.7 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ³ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.			
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS			
3.1 Da li je distributer registrovan za obavljanje djelatnosti u CRPS ⁴ ?		Da ☐	Ne ☐
3.2 Da li je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐
3.3 Ako je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja upisati broj rješenja:			
*Ako je odgovor na pitanje 3.2 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 53 Zakona ⁵ novčanom kaznom od 500 eura kazniče se za prekršaj: pravno lice, ako: 2) se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja, a nije upisan u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (član 6 stav 1); Za prekršaj kazniče se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura. Za prekršaj kazniče se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura.			
3.1 EVIDENCIJE O PROMETU SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA			
3.1 Da li je distributer vodi evidencije o sredstvima za zaštitu bilja i dostavlja izvještaj iz evidencije Upravi? 1) podatke o nabavljenim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv i sjedište, odnosno ime i adresa dobavljača; - naziv i sjedište, odnosno ime i adresa proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije u sredstvima za zaštitu bilja; - količina u l/kg; - pakovanje. 2) podatke o prodatim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv i sjedište privrednog društva, drugog pravnog lica odnosno ime i adresa preduzetnika koji se bavi prometom sredstava za zaštitu		Da ☐ Ne ☐	

¹ Distributer: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik;² Odgovorno lice u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica³ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.⁴ Centralni registar privrednih subjekata⁵ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08, 40/11 i 18/14)

bilja na malo; - naziv i količina sredstava za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije; - datum prodaje. 3) podatke o uskladištenim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije; - količina u l/kg; - pakovanje. 4) podatke o sredstvima za zaštitu bilja koja su povučena iz prometa: - naziv proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije; - količina u l/kg; - pakovanje.	
---	--

*Ako je odgovor na pitanje 3.1 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 54 Zakona⁶ novčanom kaznom od 500 eura kazniće se za prekršaj:
 pravno lice, ako: 2) ne vodi evidencije o sredstvima za zaštitu bilja, ne dostavlja izvještaj iz evidencije organu uprave i ne čuva podatke u propisanim rokovima (član 7 st. 1, 2, 3, 4 i 5);

Za prekršaj kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 50 eura.

Za prekršaj kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura.

Uslovi u pogledu prostora za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko

4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE NA KOJE TREBA OBRATITI PAŽNJU, A ODOSE SE NA OBJEKAT	Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)				
	DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova	Komentar
4.1 izgrađen od nezapaljivog, teško zapaljivog materijala, ne upija SZB, otporan na hemikalije, pucanje, vlagu, a zidovi, podovi i plafoni glatkih površina koje se lako čiste					
4.2 izgrađen na mjestu koje nije podložno poplavama, nema mogućnost zagađivanja vode					
4.3 se ne nalazi u stambenim zgradama i objektima za životinje (za objekte na veliko)					
4.4 je osvijetljen i aklimatizovan (za proces rada, smještaj, čuvanje sredstva za zaštitu bilja)					
4.5 ima odgovarajuće rafove i palete za razvrstavanje, a sredstava za zaštitu bilja na njima razvrstana po namjeni					
4.6 ima posebno ograđen dio za smještaj sredstava za zaštitu bilja koji se zaključava					
4.7 ima omogućen pristup vatrogasnim kolima u slučaju požara					
4.8 sa otvorima na vodovodnim, kanizacionim cijevima i električnim vodovima koji prolaze kroz zidove objekta, nepropusno zatvoreni					
4.9 sa obezbijeđenom zaštitom od direktnog izlaganja sunčevim zracima, atmosferskom talogu i gasovima, pari, toploti i zamrzavanju					
4.10 ima ventilaciju (prirodnu ili vještačku) u radnim prostorijama i mjestima za boravak, odnosno u životnoj sredini oko objekta ne bude veća od maksimalno dozvoljene					
4.11 ima obezbijeđen prostor (prolaz i slobodan prostor) za nesmetan utovar, istovar, skladištenje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja					
4.12 ima sanitarni čvor					
4.13 ima odvojeni prostor za smještaj sredstava za zaštitu bilja ukoliko se u skladištu čuvaju i druge vrste proizvoda					
4.14 se nalazi odvojen prostor za lice koje je odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja					
4.15 ima odvojenu prostoriju ili posebno ograđen prostor za smještaj zaliha sredstava za zaštitu bilja kojima je istekao rok upotrebe obilježen natpisom „SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA SA ISTEKLIM ROKOM UPOTREBE“					
4.16 se nalazi oprema za prvu pomoć					
4.17 se nalazi bure ili vreća gline, perlita ili pijeska za adsorpciju u slučaju prosipanja.					

Ukupno broj bodova:

*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.17 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru⁷ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašten i obavezan da subjektu nadzora:

⁶ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08 i 18/14)

⁷ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.

1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;
Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.
Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni objekat po procjeni kritičan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 8 Zakona o inspeksijskom nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora 8) **zabrani proizvodnju, upotrebu ili **promet robe** ili pružanje usluga;

Fotografije	
Datum:	Datum:
Stanje utvrđeno u kontroli	Stanje nakon otklanjanja nepravilnosti
Komentari i napomene	
Ime i prezime prisutne stranke⁸	Fitosanitarni inspektor

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
1.	neznatan	91 do 100
2.	nizak	81 do 90
3.	srednji	71 do 80
4.	visok	61 do 70
5.	kritičan	60 i manje

⁸ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

Kontrolna lista 2

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me	
		1. OPŠTI DIO (distributer⁹)	
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08 i 18/14)			
Tip kontrole:		Distributer:	
vizuelna ☐ dokumentaciona ☐		na malo ☐	
Broj predmeta:		Naziv i adresa distributera:	
Datum:		Naziv i adresa objekta:	
Pregledu prisutna stranka ¹⁰ (ime i prezime):			
2. STRUČNO LICE U OBJEKTU			
2.1 Ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja:		Da ☐	Ne ☐
2.2 Ima zaposleno lice ima završene specijalističke studije, odnosno poljoprivrednim fakultetom (smjer zaštite bilja), specijalističkim studijima ili poljoprivrednim fakultetom (smjer biljne proizvodnje):		Da ☐	Ne ☐
2.3 Ime i prezime stručnog lica u objektu:			
2.4 Podaci o stručnoj spremi stručnog lica u objektu:			
2.5 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?		Da ☐	Ne ☐
2.6 Da li je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐
2.7 Ako je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:			
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.7 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ¹¹ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne uklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.			
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS			
3.1 Da li je distributer registrovan za obavljanje djelatnosti u CRPS ¹² ?		Da ☐	Ne ☐
3.2 Da li je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐
3.3 Ako je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja upisati broj rješenja:			
*Ako je odgovor na pitanje 3.2 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 53 Zakona ¹³ novčanom kaznom od 500 eura kazniče se za prekršaj: pravno lice, ako: 2) se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja, a nije upisan u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (član 6 stav 1); Za prekršaj kazniče se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura. Za prekršaj kazniče se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura.			
3.1 EVIDENCIJE O PROMETU SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA			
3.1 Da li je distributer vodi evidencije o sredstvima za zaštitu bilja i dostavlja izvještaj iz evidencije Upravi? 1) podatke o nabavljenim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv i sjedište, odnosno ime i adresa dobavljača; - naziv i sjedište, odnosno ime i adresa proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije u sredstvima za zaštitu bilja; - količina u l/kg; - pakovanje. 2) podatke o prodatim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv i sjedište privrednog društva, drugog pravnog lica odnosno ime i adresa preduzetnika koji se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja na malo; - naziv i količina sredstava za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije;		Da ☐ Ne ☐	

⁹ Distributer: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik;¹⁰ Odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica¹¹ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni listu CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.¹² Centralni registar privrednih subjekata¹³ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08 i 18/14)

- datum prodaje. 3) podatke o uskladištenim sredstvima za zaštitu bilja: - naziv proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije; - količina u l/kg; - pakovanje. 4) podatke o sredstvima za zaštitu bilja koja su povučena iz prometa: - naziv proizvođača; - naziv sredstva za zaštitu bilja; - naziv i sadržaj aktivne materije; - količina u l/kg; - pakovanje.						
*Ako je odgovor na pitanje 3.1 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 54 Zakona ¹⁴ novčanom kaznom od 500 eura kazniće se za prekršaj: pravno lice, ako: 2) ne vodi evidencije o sredstvima za zaštitu bilja, ne dostavlja izvještaj iz evidencije organu uprave i ne čuva podatke u propisanim rokovima (član 7 st. 1, 2, 3, 4 i 5); Za prekršaj kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 50 eura. Za prekršaj kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura.						
Uslovi u pogledu prostora za promet sredstava za zaštitu bilja na malo						
4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE NA KOJE TREBA OBRATITI PAŽNJU, A ODNOSE SE NA OBJEKAT	Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)					
	DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova	Komentar	
4.1 izgrađen od nezapaljivog, teško zapaljivog materijala, koji ne upija, otporan na hemikalije, pucanje, vlagu, a zidovi, podovi i plafoni glatkih površina koje se lako čiste						
4.2 izgrađen na mjestu koje nije podložno poplavama, nema mogućnost zagađivanja vode						
4.3 sa prostorijom za prodaju sredstava za zaštitu bilja krajnjim korisnicima						
4.4 je osvijetljen i aklimatizovan (za procesa rada, smještaj, čuvanje sredstava za zaštitu bilja)						
4.5 ima omogućen pristup vatrogasnim kolima u slučaju požara						
4.6 sa otvorima na vodovodnim, kanalizacionim cijevima i električnim vodovima koji prolaze kroz zidove objekta, nepropusno zatvoreni;						
4.7 sa obezbijeđenom zaštitom od direktnog izlaganja sunčevim zracima, atmosferskom talogu i gasovima, pari, toploti i zamrzavanju;						
4.8 ima ventilaciju (prirodnu ili vještačku) u radnim prostorijama i mjestima za boravak, odnosno u životnoj sredini oko objekta ne bude veća od maksimalno dozvoljene						
4.9 ima sanitarni čvor						
4.10 koji ima zastakljene vitrine sa vještačkom ventilacijom za smještaj sredstava za zaštitu bilja, koja se zaključava u skladu sa sigurnosnom listom i u kojima se sredstva za zaštitu bilja drže prema namjeni;						
4.11 sa posebnom prostorijom za lice koje je odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje sredstava za zaštitu bilja (radni sto, stolica, kompjuter, lupa, osvetljenje i sl.);						
4.12 koji ima prostoriju ili posebno ograđen prostor za smještaj sredstava za zaštitu bilja koja su neutrošena, kojima je istekao rok upotrebe i koji je obilježen natpisom "SREDSTAVA ZA ZAŠTITU bilja KOJA SU POVUČENA IZ PROMETA" sa evidencijom						
Ukupan broj bodova:						
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.12 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ¹⁵ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne uklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora. **Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni objekat po procjeni kritičan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 8 Zakona o inspekcijском nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora 8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;						
Fotografije						
Datum:			Datum:			

¹⁴ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/08 i 18/14)

¹⁵ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.

Stanje utvrđeno u kontroli	Stanje nakon otklanjanja nepravilnosti
Komentari i napomene	
Ime i prezime prisutne stranke¹⁶	Fitosanitarni inspektor

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
1.	neznatan	91 do 100
2.	nizak	81 do 90
3.	srednji	71 do 80
4.	visok	61 do 70

¹⁶ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG”, br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PROGRAM MONITORINGA ODRŽIVE UPOTREBE PESTICIDA ZA 2023. GODINU

Programom monitoringa održive upotrebe pesticida (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj objekata i kontrolne liste za poljoprivredna gazdinstva na kojima se upotrebljavaju i skladište pesticidi.

Cilj Programa je provjera uslova objekata za skladištenje sredstava za zaštitu bilja na poljoprivrednim gazdinstvima.

U Crnoj Gori do 2023. godine registrovana su 4158 poljoprivrednih proizvođača hrane biljnog porijekla na nivou primarne proizvodnje.

Programom su određeni prioriteti u skladu sa analizom rizika, na osnovu veličine poljoprivrednih površina, dosadašnjih dokaza o utvrđenim nepravilnostima sa ciljem utvrđivanja stanja u objektima u kojima se skladište pesticidi.

Svaka promjena uslova u objektima za skladištenje u odnosu na propisane uslove treba da bude evidentirana i otklonjena jer može dovesti do promjena u samom pesticidu što može direktno uticati na njihovu efikasnost ali imati uticaj i na zdravlje ljudi, bilja (fitotoksičnost) i životnu sredinu.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti radi njihovog otklanjanja i sprovođenja pravovremenih aktivnosti u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Programom se obuhvataju objekti za skladištenje kod primarnih proizvođača sa najvećom površinom pod proizvodnjom, kao i oni koji hranu plasiraju na tržište kako bi se stvorila jasnija slika o održavanju propisanih uslova u skladu sa Nacionalnim planom za održivu upotrebu pesticida.

Pri izboru objekata za monitoring uzimaju se u obzir slijedeći faktori: veličina poljoprivredne proizvodnje, zastupljenost na tržištu, kao i podaci o neusaglašenostima iz prethodnih perioda.

Skladištenje sredstava za zaštitu bilja na poljoprivrednom gazdinstvu je od izuzetne važnosti radi sprječavanja kontaminacije i samog korisnika pesticida ali i za zaštitu životne sredine.

Skladište za sredstva za zaštitu bilja treba da se koristi samo za tu svrhu i da kapacitetima odgovara veličini proizvodnje, treba da je fizički odvojeno od hrane, hrane za životinje i drugih osjetljivih proizvoda koji se mogu kontaminirati direktnim ili indirektnim putem.

Skladište mora biti udaljeno bar 20 metara od vodotoka i nikako ne smije biti pod nagibom niti na mjestu koje može biti poplavljeno.

Materijali koji se koriste za izgradnju skladišta moraju biti čvrsti, otporni na vatru i da se lako čiste (beton, cigla i kamen se preporučuju). Pod skladišta mora biti nepromočiv. Krov treba da je izrađen od nezapaljivog materijala i sa toplotnom izolacijom kako bi se spriječio uticaj ekstremnih temperatura. Ventilacija, u gornjem i donjem dijelu zidova, obezbjeđuje adekvatnu ventilaciju unutar skladišta. Osvjetljenost treba da bude dovoljna da se etikete mogu pročitati, a police od nezapaljivog, neupijajućeg i perivog materijala.

Sredstva za zaštitu bilja se čuvaju na način da se očuva kvalitet sredstava za zaštitu bilja i bezbjednost radnika koji imaju pristup.

Sredstva za zaštitu bilja treba čuvati isključivo u originalnom pakovanju i ne smiju se prepakivati u drugu ambalažu koja bi mogla da dovede u zabludu potencijalnog korisnika, nakon otvaranja ambalaže u slučaju kada preostane dio preparata, ambalažu je potrebno ponovo adekvatno zatvoriti (prilagođeno vrsti ambalaže) kako bi se onemogućilo prosipanje, isparavanje i ostali vidovi moguće kontaminacije. Pesticidi treba da su složeni na način da se lako identifikuju i da budu grupisani prema namjeni.

Količina sredstva za zaštitu bilja koja se skladišti treba da je procijenjena u skladu sa potrebama za zaštitu bilja na tom gazdinstvu i treba ih koristiti u skladu sa pravilom: „Prvi kupljeni preparat se i prvi koristi“.

Čvrste formulacije čuvaju se na policama iznad tečnih formulacija radi izbjegavanja prolivanja tečnosti u slučaju curenja na čvrste formulacije.

	<p>U skladištu sve menzure, pipete, vage i slično koje služe za mjernje pesticida treba da su čisti.</p>
	<p>Skladišta treba da imaju kontejner/kantu za odlaganje prazne ambalaže koja je tri put isprana i probušena.</p>
	<p>Sjeme tretirano pesticidima se može skladištiti u istom skladištu sa pesticidima do sjetve, kako ne bi došlo u kontakt sa životinjama.</p>
	<p>Pristup skladištu i pesticidima je ograničen na lica koja su obučena za rukovanje sa pesticidima i koja imaju položen specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja. Radnici koji imaju pristup treba da razumiju zdravstvena i bezbjednosna pravila koja se moraju poštovati.</p>
	<p>Oznake upozorenja: “zabranjen pristup”, “ne izlagati otvorenom plamenu” i “zabranjeno pušenje”.</p>
	<p>Oznake upozorenja se nalaze na samom ulazu u skladište, vrata ormara i slično. Oznake treba da ukažu da se u skladištima nalaze sredstva za zaštitu bilja. U skladištu ne smije postojati potencijalni izvor požara, a električne instalacije se redovno pregledavaju.</p>

Higijena i korišćenje lične zaštitne opreme su od suštinskog značaja za sve koji potencijalno dolaze u kontakt sa sredstvima za zaštitu bilja. Lična zaštitna oprema i kupatila ne smiju biti u istoj prostoriji gdje je i skladište sredstava za zaštitu bilja.

Lična zaštitna oprema se čuva u na posebno određenim mjestima.

U skladištu treba da postoji i oprema u slučaju prosipanja pesticida: pijesak, jake plastične kese, kante, četka, a preporučuje se i postavljanje protivpožarnog aparata.

Ako dođe do prosipanja sredstva za zaštitu bilja potrebno je: zaustaviti dalje curenje; provjetriti prostoriju; očistiti prosuti proizvod i skladište ili ako je potrebno (naročito tečne formulacije), nasuti inertnim materijalom (npr. pijesak) i sakupiti prosuti proizvod; ove materijale sakupiti u plastične čvrste vreće i ukloniti na propisan način

Monitoring vrše fitosanitarni inspektori uz korišćenje kontrolnih lista i u skladu sa godišnjim Planom službenih kontrola.

Prilikom monitoringa fitosanitarni inspektor popunjava kontrolne liste date u Prilogu koji čini sastavni dio ovog Programa i koje služe za dalje praćenje stanja u objektima i praćenje sprovođenja naloženih mjera.

Fitosanitarni inspektor kontrolnu listu dostavlja i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove - Odsjek za sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava).

Ovaj program objaviće se u “Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 05-313/23-4147/2

Podgorica, 12. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me			
1. OPŠTI DIO (korisnici pesticida¹⁾)					
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014)					
Tip kontrole:		Korisnici pesticida:			
vizuelna ☐	dokumentaciona ☐	do 0,1 ha ☐	od 0,1 do 1 ha ☐	preko 1ha ☐	
Broj predmeta:		Naziv/ime i prezime i adresa:			
Datum:		Naziv/ima i prezme i adresa objekta:			
Pregledu prisutna stranka ² (ime i prezime):					
2. SPECIJALISTIČKI KURS ZA SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA					
2.1 Lice ima završen specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja (nabavku, smještaj, čuvanje i upotrebu SZB)				Da ☐	Ne ☐
2.2 Ime i prezime obučenog lica:					
2.3 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?				Da ☐	Ne ☐
2.4 Ako je lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:					
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.4 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ³ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.					
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS					
3.1 Da li je korisnik pesticida registrovan u odgovarajuće registre?				Da ☐	Ne ☐
3.2 Ako je registrovan od strane Uprave upisati broj rješenja:					
* Ukoliko se radi o proizvođaču hrane biljnog porijekla koji nije upisan u registar u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja ili drugim zakonima te ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 3.1 do 3.2 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.					
Uslovi u za evidenciju i skladištenje sredstava za zaštitu bilja					
4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE		Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)			
		DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova
Evidencija					
4.1 lica koja posjeduju legitimaciju dužna su da vode evidenciju o upotrebi sredstava za zaštitu bilja, pravilno čuvaju sredstva za zaštitu bilja i postupaju sa otpadom od sredstava za zaštitu bilja u skladu sa zakonom kojim je uređen otpad ⁴					
Skladišta					
4.2 sredstva za zaštitu bilja su odvojena od drugih proizvoda;					
4.3 sredstva za zaštitu bilja su odvojena od lične zaštitne opreme;					
4.4 sredstva za zaštitu bilja su registrovana i odobrena;					
4.5 skladište je izgrađeno od čvrstih materijala;					
4.6 skladište je zaključano;					
4.7 skladišta je zaštićeno od ekstremno visokih temperatura;					
4.8 na ulazu u skladište postoje oznake upozorenja;					
4.9 dovoljna ventilacija kao bi se obezbijedilo cirkulisanje vazduha;					
4.10 skladište je dovoljno osvijetljeno					

¹ Korisnik: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice;

² Odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica, preduzetnik ili fizičko lice;

³ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.

⁴ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja (Službeni list CG, br. 51/2008, 40/2011 i 18/2014) član 8 stav 5; Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja "Sl. list CG", br. 24/2013

4.11 police su od nezapaljivog, neupijajućeg i lako perivog materijala npr. metal;					
4.12 čvrste formulacije su iznad tečnih;					
4.13 u skladištu se nalazi oprema neophodna u slučaju prosipanja;					
4.14 u blizini skladišta se nalazi bočica za ispiranje očiju, voda za dekontaminaciju u slučaju prosipanja sredstva za zaštitu bilja, procedura i telefonski brojevi za hitne slučajeve i kutija za prvu pomoć.					
Ukupan broj bodova:					
<p>*Pri prvoj posjeti gazdinstvu u skladu sa načelom preventivnosti bilo bi opravdano imati sljedeći pristup: Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.14 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru⁵ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora. **Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni objekat po procjeni kritičan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 16 stav 1 tačka 8 Zakona o inspekcijском nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora 8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;</p>					
Fotografije					
Datum:			Datum		
U toku kontrole			Nakon sprovedenih mjera		
Komentari i napomene					
Ime i prezime prisutne stranke⁶			Fitosanitarni inspektor		

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
1.	neznatan	91 do 100
2.	nizak	81 do 90
3.	srednji	71 do 80
4.	visok	61 do 70
5.	kritičan	60 i manje

⁵ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/2003 i "Službenom listu CG", br. 76/2009, 57/2011, 18/2014, 11/2015 i 52/2016.

⁶ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

664.

Na osnovu člana 112 stav 2 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15), a u vezi sa članom 18 Zakona o sredstvima za ishranu bilja ("Službeni list RCG", broj 48/07 i "Službeni list CG", br. 76/08, 30/17 i 43/18), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

PROGRAM MONITORINGA NITRATA U HRANI BILJNOG PORIJEKLA ZA 2023. GODINU*

Programom monitoringa nitrata u hrani biljnog porijekla (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioc i monitoringa i uzimanje uzoraka, broj uzoraka i vrsta ispitivanja, vrsta proizvoda: spanać *Spinacia oleracea*: svjež, konzerviran, duboko zamrznut ili zamrznut; svježa zelena salata *Lactuca sativa* L. u zaštićenom i na otvorenom prostoru; zelena salata ledenka Iceberg-type u zaštićenom i na otvorenom prostoru; rukola *Eruca sativa*, *Diplotaxis* sp., *Brassica tenuifolia*, *Sisymbrium tenuifolium* i hrana od prerađenih žitarica i hrana za bebe namijenjena za odojčad i malu djecu radi praćenja nivoa nitrata.

Nitrati su kontaminanti koje karakteriše velika rastvorljivost u vodi i pokretljivost u životnoj sredini, a naročito lisnato povrće (salata, blitva, spanać, rukola) je glavni izvor nitrata u ljudskoj ishrani.

Na akumulaciju nitrata utiču sljedeći faktori: obezbijedenost biljaka azotom, količina, tip, izvor i vrijeme primjene sredstava za ishranu bilja, svjetlost, vodni režim, temperatura, biljna vrsta, faza rasta i razvića i ostalih ekoloških činilaca (sadržaj CO₂ u atmosferi, tip zemljišta, prisustvo herbicida, obezbijedenost biljaka pojedinim neophodnim elementima i slično), vrijeme berbe, uslovi uzgoja povrća (otvoreni ili zaštićeni prostor).

Program se sprovodi u cilju procjene ugroženosti zdravlja stanovništva, u skladu sa Uredbom o maksimalno dozvoljenim količinama kontaminata u hrani ("Službeni list CG", br. 48/16 i 66/19).

Uzorci prema vrsti, broju, porijeklu, sa maksimalno dozvoljenim količinama nitrata po vrstama povrća i vremenu uzimanja uzoraka dati su u Tabeli 1 ovog programa.

Uzorci se uzimaju sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa analizom rizika i na osnovu dosadašnjih dokaza o nivoima nitrata, kao i njihovom uticaju na zdravlje stanovništva i u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu i postupku uzimanja uzoraka za laboratorijsko ispitivanje zelene salate ili spanaća na nitrate ("Službeni list CG", broj 6/14), kako slijedi:

Sistem rangiranja rizika	
Monitoring	Vrsta monitoringa
Nizak nivo rizika: - ne postoji dokaz o prekoračenom nivou nitrata (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's ili drugi podaci monitoringa drugih država); - nizak nivo očekivanih nitrata; - hrana je manje zastupljena u ishrani ljudi.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti maksimalno dozvoljenih količina nitrata i obezbijedenja potrebnih informacija.
Srednji nivo rizika: - postoji dokaz o prekoračenom ili ne-odobrenom nivou nitrata (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's ili drugi podaci monitoringa drugih država);	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti maksimalno dozvoljenih količina nitrata i obezbijedenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.

<ul style="list-style-type: none"> - očekivana pojava nitrata; - hrana je većim dijelom zastupljena u ishrani ljudi; - narastajući priliv i promovisanje hrane iz novih izvora. 	
<p>Visok nivo rizika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skoriji dokaz o prekoračenju maksimalno dozvoljenih količina nitrata (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's ili drugi podaci monitoringa drugih država); - dokaz da unos može preći akutnu referentnu dozu <i>Acute Reference Dose</i>; - očekivana pojava prekoračenja maksimalno dozvoljenih količina nitrata u hrani koja je od izuzetnog značaja za neku potrošačku grupu. 	<p>Godišnji monitoring hrane koja je značajna u ishrani ljudi i/ili ciljani monitoring za identifikovane probleme.</p>

Parametri koji su uzeti u obzir prilikom izrade programa su:

- broj stanovnika;
- statistički podaci o potrošnji: zastupljenosti u ishrani zelene salate, spanaća i rukole;
- podaci o domaćoj proizvodnji i uvozu zelene salate, spanaća i rukole;
- podaci o nivou nitrata iz prethodnih godina;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- registrovana sredstva za ishranu bilja;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja zelene salate, spanaća i rukole.

Ispitivanje uzoraka vrše ovlašćene laboratorije u skladu sa Zakonom o bezbjednosti hrane i Zakonom o sredstvima za ishranu bilja.

Ovlašćene laboratorije izvještaj o ispitivanju sa rezultatima ispitivanja dostavljaju inspektorima koji su uzeli uzorak i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata ispitivanja treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim ispitivanjima koje su korišćene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta.

Ispitivanje uzoraka se vrši se u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu i postupku uzimanja uzoraka za laboratorijsko ispitivanje zelene salate ili spanaća na nitrata ("Službeni list CG", broj 6/14).

Ako uzeti uzorci ne ispunjavaju utvrđene uslove, ponoviće se uzimanje uzoraka na zahtjev laboratorije.

Tabela 1. Porijeklo, vrsta, vremenski period i broj uzoraka i maksimalno dozvoljene količine nitrata za zelenu salatu, spanać i rukolu koji će biti ispitani

R. br.	Vrsta hrane	Vrijeme	Broj uzoraka	
1	2	3	4	
1.1	Svježi spanać <i>(Spinacia oleracea)</i>	cijela godina	4	
1.2	Konzerviran, duboko zamrznut ili zamrznut spanać	cijela godina	3	
1.3	Svježa zelena salata <i>(Lactuca sativa L.)</i> (salata gajena u zaštićenom i na otvorenom prostoru), isključujući ledenku pod tačkom 1.4	1. oktobra do 31. marta		
		1.3.1	zelena salata (zaštićeni prostor)	3
		1.3.2	zelena salata (otvoreni prostor)	3
		1. aprila do 30. septembra		
		1.3.3	zelena salata (zaštićen prostor)	3
		1.3.4	zelena salata (otvoreni prostor)	3
1.4	Zelena salata - ledenka <i>(Iceberg-type)</i>	cijela godina		
		1.4.1	ledenka (zaštićeni prostor)	1
		1.4.2	ledenka (otvoreni prostor)	1
1.5	Rukola (<i>Eruca sativa, Diplotaxis sp., Brassica tenuifolia, Sisymbrium tenuifolium</i>)	1. oktobra do 31. marta	2	
		1. aprila do 30. septembra	2	
1.6	Hrana od prerađenih žitarica i hrana za bebe namijenjena za odojčad i malu djecu sa: spanaćem, blitvom i sl.	cijela godina	2	

Za sprovođenje Programa monitoringa nitrata u hrani biljnog porijekla 2023. godinu odgovorna je Uprava, a vrsta i broj uzoraka iz Tabele 1 ovog programa može se mjenjati prema sredstvima utvrđenim Programom mjera bezbjednosti hrane i hrane za životinje za 2023. godinu na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Uzorke iz Tabele 1 ovog programa uzimaju inspektori za hranu i/ili fitosanitarni inspektori.

Inspektori za hranu uzimaju uzorke u primarnoj proizvodnji odnosno objektima primarne proizvodnje (otvoreni i/ili zaštićeni proizvodni objekti - plastenici, staklenici, otvoreno polje i slično), skladištima primarnih proizvoda, na otkupnim mjestima, pijacama odnosno otvorenim prodajnim mjestima.

Ako se prilikom uzimanja uzorka zahtijeva naknada za uzete uzorke, faktura se ispostavlja Upravi, po tržišnoj cijeni na dan uzimanja uzorka, uz fakturu se prilaže i zapisnik inspektora koji ukazuje na zahtjev za naknadu uzetih uzoraka.

Troškovi ispitivanja iz Tabele 1 ovog programa, sa poštanskim troškovima nastale po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Sredstva za sprovođenje ovog programa opredijeljena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu, Organizacioni kod 41107 (Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 002 (Monitoring bezbjednosti hrane).

Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

* U ovaj Program prenešen je: član 9 stav 1 Regulative komisije (EC) br. 1881/2006 i dio iz Aneksa o uspostavljanju maksimalnih nivoa za određene kontaminante Sekcija i Nitrati /*Commission Regulation (EC) NO 1881/2006 of 19 december 2006 setting maximum levels for certain contaminants in foodstuffs*

Broj: 04-313/23-4276/2

Podgorica, 19. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

665.

Na osnovu člana 11 Zakona o sredstvima za ishranu bilja ("Službeni list RCG", broj 48/07 i "Službeni list CG", br. 76/08, 30/17 i 43/18), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

**PROGRAM
MONITORINGA KARAKTERISTIKA SREDSTAVA ZA ISHRANU BILJA ZA 2023.
GODINU***

Programom monitoringa karakteristika sredstava za ishranu bilja (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj i vrsta uzoraka, način uzimanja uzoraka i vrsta ispitivanja.

Cilj Programa je provjera ispravnosti sredstava za ishranu bilja u prometu i upotrebi na osnovu odabranih tipova sredstava za ishranu bilja koja se nalaze na tržištu i/ili pri upotrebi radi provjere jesu li njihove fizičko-hemijske osobine u skladu sa etiketom koja ih prati u prometu i/ili upotrebi. Svaka promjena u sredstvu za ishranu bilja može dovesti do promjene efikasnosti ili opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu kao i primjena koja nije u skladu sa datim uputstvom.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti radi sprovođenja pravovremenih aktivnosti odnosno povlačenja sredstava za ishranu bilja iz prometa u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti.

Program obuhvata uzorke najzastupljenijih (dominantnih) tipova sredstava za ishranu bilja na tržištu Crne Gore.

Monitoring se vrši kako zbog provjere sredstava za ishranu bilja u prometu, tako i provjere fizičko-hemijskih osobina u skladu sa deklaracijom.

Program je osmišljen tako da obuhvata 20 uzoraka sredstva za ishranu bilja na tržištu sa različitim odnosima makro i mikro elemenata i/ili radioaktivnosti i druge parametre što daje bolji uvid u ispravnost i usklađenost.

Pri izboru uzimaju se u obzir slijedeći faktori: tipovi sredstava za ishranu bilja, primarna i sekundarna hraniva, zastupljenost na tržištu, upotreba, nepostojanje podataka o ispitivanju kvaliteta i ispravnosti sa našeg tržišta i dostupnost analitičkih metoda.

Uzorci se uzimaju sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa analizom rizika, kako slijedi:

Sistem rangiranja rizika	
Monitoring	Vrsta monitoringa
Nizak nivo rizika: -ne postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); -nizak nivo očekivanih nepravilnosti; -upotreba je manje zastupljena.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
Srednji nivo rizika: -postoji dokaz onepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); -očekivana pojava nepravilnosti; -upotreba većim dijelom zastupljena; -narastajući priliv i promovisanje upotrebe iz novih izvora.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.

<p>Visok nivo rizika:</p> <ul style="list-style-type: none"> -skoriji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); -dokaz da upotreba može biti opasna za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu; -očekivana pojava promjene efikasnosti sredstva odnosno neefikasnosti, a koja je od izuzetnog značaja za neku primjenu. 	<p>Godišnji monitoring za sredstva za ishranu bilja sa značajanom upotrebom i/ili ciljani monitoring za identifikovane probleme.</p>
---	--

Parametri koji su uzeti u obzir prilikom izrade programa su:

- broj korisnika;
- statistički podaci o potrošnji;
- zastupljenosti na uvozu;
- upotreba u poljoprivrednoj proizvodnji;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sredstava za ishranu bilja.

Uzorke sredstava za ishranu bilja uzimaju fitosanitarni inspektori.

Ispitivanje uzoraka vrše ovlašćene laboratorije u skladu sa Zakonom o sredstvima za ishranu bilja i Pravilnikom o tipovima đubriva, uslovima za amoniju-nitratna đubriva visoke koncentracije azota, načinu označavanja i pakovanja đubriva ("Službeni list CG", broj 32/15).

Izvještaji o ispitivanju sa rezultatima ispitivanja dostavlja se inspektorima koji su uzeli uzorak i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata ispitivanja treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim ispitivanjima koje su korišćene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta odnosno navodi se što je analizom utvrđeno uz obrazloženje tog rezultata.

Ako uzeti uzorci ne ispunjavaju utvrđene uslove, ponoviće se uzimanje uzoraka na zahtjev laboratorije.

Tipovi mineralnih đubriva koja će se analizirati:

- prosta neorganska đubriva sa primarnim hranivima;
- složena neorganska đubriva sa primarnim hranivima;
- tečna neorganska đubriva;
- neorganska đubriva sa sekundarnim hranivima;
- neorganska đubriva sa mikro-hranivima;
- inhibitori nitrifikacije i urease;
- materijali za kalcifikaciju.

Za sprovođenje Programa odgovorna je Uprava, a broj uzoraka može se povećati prema sredstvima utvrđenim Programom fitosanitarnih mjera, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Fitosanitarni inspektori uzimaju uzorke prilikom uvoza i objektima registrovanim za promet sredstava za ishranu bilja na veliko i malo.

Ako se prilikom uzimanja uzorka zahtijeva naknada za uzete uzorke, faktura se ispostavlja Upravi, po tržišnoj cijeni na dan uzimanja uzorka, uz fakturu se prilaže i zapisnik inspektora kojim se konstatuje zahtjev za naknadu uzetih uzoraka.

Za neispravne uzorke preduzimaju se odgovarajuće propisane mjere u skladu sa zakonom.

Nosioci (Uprava) i izvršioci programa (inspekcija i laboratorije) obvezni su u skladu sa svojim nadležnostima napraviti izvještaj o sprovođenju Programa:

- Ovlašćena laboratorija – izvještaj o izvršenim ispitivanjima uzoraka uzoraka i rezultatima laboratorijskih analiza;

- Odsjek za fitosanitarnu inspekciju – izviještaj o sprovođenju plana uzorkovanja, broju uzetih uzoraka i preduzetim inspekcijskim mjerama za svaki neispravan uzorak;
- Odsjek za sredstva za ishranu bilja – završni izviještaj o sprovođenju Programa.

Troškovi za sprovođenje ovog programa, sa poštanskim troškovima nastalim po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (organizacioni kod 41107) – Program 16 002 Poljoprivreda, Potprogram 16 002 005 - Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi, Aktivnost 16 002 005 001 Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Aktivnost 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera, a u skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2023. godinu.

Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

* U ovaj Program prenešena je obaveza, sprovođenja, praćenja i vršenja službenih kontrola propisana članom 32 tačka 4 Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 5. juna 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju sredstava za ishranu bilja EU-a na raspolaganje na tržište i o izmjenama Uredbi (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003.

Broj 04-313/23-4285/2

Podgorica, 19. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

666.

Na osnovu člana 9 st. 2 i 6 i člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja "Službeni list CG", br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

PROGRAM MONITORINGA UTICAJA UPOTREBE PESTICIDA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA 2023. GODINU

Programom monitoringa uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu za 2023. godinu (u daljem tekstu: Program), određuju se vršiocu monitoringa, prioriteti uzimanja uzoraka, kao i broj uzoraka.

Program se sprovodi kroz uzimanje uzoraka radi praćenja uticaja upotrebe pesticida na životnu sredinu, radi procjene ugroženosti životne sredine, ali i radi zaštite zdravlja stanovništva. Ispitivanja se vrše u skladu sa maksimalno dozvoljenim količinama utvrđenih za zemljište (Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje "Službeni list RCG", broj 18/97) i posebnim propisima kojima je uređena zaštita pčela, ptica i riba.

Porijeklo, namjena korišćenja i minimalni broj uzoraka koji će biti analizirani u 2023. godini dati su u tabeli 1 ovog programa.

Program je izrađen na osnovu analize rizika, rezultata monitoringa obavljenih ranijih godina, kao i radi sagledavanja stanja sa aspekta zaštite životne sredine, a uzorci se uzimaju u skladu sa incidentnim situacijama i potrebama na terenu za potrebe realizacije Nacionalnog plana za održivu upotrebu pesticida, kako slijedi:

Nivoi rizika	
Monitoring	Vrsta monitoringa
<u>Nizak nivo rizika</u> - ne postoje dokazi o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - nizak broj očekivanih zloupotreba;	Rutinski dio u procesu monitoringa, u cilju provjere zakonske usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
<u>Srednji nivo rizika</u> - postoje raniji dokazi o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - očekivana pojava zloupotrebe (poznati potencijalni izvori);	Rutinski dio u procesu monitoringa, u cilju praćenje prethodnih rezultata.
<u>Visok nivo rizika</u> - skoriji dokaz o zloupotrebi pesticida (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci, NVO); - očekivana pojava zloupotrebe (poznati potencijalni izvori);	Godišnji ciljani monitoring za identifikovane probleme.

Parametri uzeti u obzir prilikom izrade programa su sljedeći:

- pojava štetnih organizama bilja;
- statistički podaci o upotrebi pesticida;
- podaci o tretiranjima iz ove i iz prethodnih godina;

- podaci iz prethodnih godina;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- broj ovlašćenih lica za tretiranje.

Analizu uzoraka vrše ovlašćena pravna lica za poslove laboratorijskih analiza za praćenje opasnih i štetnih materija u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: ovlašćene laboratorije).

Izveštaji, osim obrađenih rezultata analiza po mjestu uzorkovanja i ispitivanim parametrima, treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim analizama sa instrumentalnim tehnikama, naznačene analitičke metode koje su primijenjene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta (sa podacima o mjernoj nesigurnosti).

Rezultati analiza iz programa objavljuju se na web stranici Uprave.

Uzorci se uzimaju u skladu sa instrukcijama.

Tabela 1. Porijeklo, namjena korišćenja i broj uzoraka

	Uzorci zemljišta	Biološki materijal (pčele)	Biološki materijal (ptice)	Biološki materijal (ribe)	Ukupno uzoraka
UKUPNO	5	5	5	5	20

Program je izrađen na osnovu analize rizika, a prioriteti određeni u skladu sa sistemom rangiranja prioriteta. Za sprovođenje Programa odgovorna je Uprava, a vrsta i broj uzoraka može se mijenjati odnosno povećati prema sredstvima utvrđenim Programom fitosanitarnih mjera, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu: Program 16 002 (Poljoprivreda); Potprogram 16 002 005 (bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi); Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji: Aktivnost 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera.

Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 04-313/23-4380/2

Podgorica, 19. aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

667.

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG”, br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

**PROGRAM
MONITORINGA POST-REGISTRACIJSKE KONTROLE SREDSTAVA ZA ZAŠTITU
BILJA ZA 2023. GODINU***

Programom monitoringa post-registracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj i vrsta uzoraka, način uzimanja uzoraka, vrsta ispitivanja i kontrolne liste za pesticide.

Cilj Programa je provjera ispravnosti sredstava za zaštitu bilja u prometu i upotrebi na osnovi odabranih aktivnih supstanci koje se nalaze na tržištu i/ili pri upotrebi radi provjere jesu li njihove fizičko-hemijske osobine u skladu sa rješenjima o registraciji i etiketom koja ih prati u prometu, odnosno upotrebi. Svaka promjena u sredstvu za zaštitu bilja može dovesti do promjene efikasnosti sredstva ili opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu, kao i primjena koja nije u skladu sa datim uputstvom.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti i njihovo otklanjanje, radi sprovođenja pravovremenih aktivnosti odnosno njihovo povlačenje iz prometa u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Program obuhvata uzorke najzastupljenijih (dominantnih) šarži sredstava za zaštitu bilja/aktivnih supstanci prisutnih na tržištu.

Program post-registracijske kontrole vrši se radi provjere ispravnosti sredstava za zaštitu bilja u prometu, kao i provjere da li su njihove fizičko-hemijske osobine u skladu sa rješenjima o registraciji i na etiketi i da li se upotrebljavaju u skladu sa datim uputstvima.

Program je osmišljen tako da obuhvata aktivnu supstancu i sredstvo za zaštitu bilja, što daje bolji uvid u ispravnost i usklađenost sa rješenjima o registraciji na većem broju uzoraka. Pri izboru aktivne supstance uzimaju se u obzir slijedeći faktori: broj sredstava za zaštitu bilja koja sadrže tu aktivnu supstancu, zastupljenost na tržištu, upotreba, nepostojanje podataka o ispitivanju kvaliteta i ispravnosti sa našeg tržišta i dostupnost analitičkih metoda.

Program obuhvata sredstva za zaštitu bilja na osnovu aktivnih supstanci odnosno po potrebi i druge aktivne supstance navedene u Listi aktivnih supstanci dozvoljenih za upotrebu u sredstvima za zaštitu bilja:

Naziv aktivne supstance, identifikacioni brojevi / Common Name, Identification Numbers CAS CIPAC	Čistoća / Purity	IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry) naziv	Namjena / Category
Deltametrin CG Deltamethrin EN CAS N° 52918-63-5 CIPAC N° 333 ID 602 EU LEG 40	980 g/kg	(S)- α -cyano-3-phenoxybenzyl (1R,3R)-3-(2,2-dibromovinyl)-2,2-dimethylcyclopropane carboxylate	IN
Pirimetanil CG Pyrimethanil EN	≥ 975 g/kg Fabrička nečistoća	N-(4,6-dimethylpyrimidin-2-yl) aniline	FU

CAS N° 53112-28-0 CIPAC N° 714 ID 1098 EU LEG 135	cyanamide predstavlja toksikološki rizik i ne smije preći 0,5 g/kg u proizvodu.		
Nikosulfuron CG Nicosulfuron EN CAS N° 111991-09-4 CIPAC N° 709 ID 904 EU LEG 170	≥ 930 g/kg	2-[(4,6-dimethoxypyrimidin-2-ylcarbamoil)sulfamoil]- N,Ndimethylnicotinamide ili 1-(4,6-dimethoxypyrimidin-2-yl)- 3-(3-dimethylcarbamoil-2- pyridylsulfonyl)urea	HB

Uzorci se uzimaju sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa analizom rizika i na osnovu postojanja dosadašnjih dokaza o nepravilnostima, kako slijedi:

Sistem rangiranja prioriteta	
Monitoring	Vrsta monitoringa
Nizak nivo prioriteta: -ne postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); -nizak nivo očekivanih nepravilnosti; -upotreba je manje zastupljena.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija.
Srednji nivo prioriteta: -postoji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); -očekivana pojava nepravilnosti; -upotreba većim dijelom zastupljena; - narastajući prilikom i promovisanje upotrebe iz novih izvora.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenja prethodnih rezultata.
Visok nivo prioriteta: - skoriji dokaz o nepravilnosti (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji ili drugi podaci monitoringa drugih država); - dokaz da upotreba može biti opasna za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu; - očekivana pojava promjene efikasnosti sredstva odnosno neefikasnosti, a koja je od izuzetnog značaja za neku primjenu.	Godišnji monitoring za sredstva za zaštitu bilja sa značajnom upotrebom i/ili ciljani monitoring za identifikovane probleme.

Parametri koji su uzeti u obzir prilikom izrade programa su:

- broj korisnika;
- statistički podaci o potrošnji: zastupljenosti na uvozu;
- upotreba u poljoprivrednoj proizvodnji;
- upotreba na nepoljoprivrednim površinama;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- registrovana sredstva za zaštitu bilja;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja sredstava za zaštitu bilja.

Uzorke sredstava za zaštitu bilja uzimaju fitosanitarni inspektori u skladu sa Kontrolnom listom 1 datom u Prilogu koji čini sastavni dio ovog Programa.

Prilikom uzimanja uzoraka inspektor popunjava obrazac koji je sastavni dio ovog programa i koji prati uzorak i prilaže se uz izvještaj o ispitivanju koji ovlašćeno pravno lice dostavlja organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava).

Ispitivanje uzoraka vrše ovlašćene laboratorije u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja.

Ovlašćene laboratorije izvještaj o ispitivanju sa rezultatima ispitivanja dostavljaju inspektorima koji su uzeli uzorak i Upravi.

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata ispitivanja treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim ispitivanjima koje su korišćene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta odnosno navodi se što je analizom utvrđeno uz obrazloženje tog rezultata.

Ispitivanje uzoraka se vrši se u skladu sa Pravilnikom o metodama za ispitivanje pesticida ("Službeni list SRJ", broj 63/01).

Ako uzeti uzorci ne ispunjavaju utvrđene uslove, ponoviće se uzimanje uzoraka na zahtjev laboratorije.

Parametri koji će se analizirati za sredstva za zaštitu bilja na osnovu aktivne supstance su:

- izgled i boja sredstva;
- pH-vrijednost;
- zapreminska masa;
- stabilnost pjene;
- suspenzibilnost;
- granulometrijski sastav-test na vlažnom situ;
- određivanje aktivnih supstanci u sredstvima za zaštitu bilja, detaljna analiza formulacije.

Najmanja jedinica uzorka: original pakovanje u prometu.

Preporučena količina sredstva u jednom uzorku: 100 ml ili g.

Za sprovođenje Programa odgovorna je Uprava, a aktivna supstanca i broj uzoraka može se mijenjati odnosno povećati prema sredstvima utvrđenim Programom fitosanitarnih mjera, na osnovu mogućeg rizika u skladu sa datim parametrima.

Fitosanitarni inspektori uzimaju uzorke prilikom uvoza i u objektima registrovanim za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i malo.

Ako se prilikom uzimanja uzorka zahtijeva naknada za uzete uzorke, faktura se ispostavlja Upravi, po tržišnoj cijeni na dan uzimanja uzorka, uz fakturu se prilaže i zapisnik inspektora koji ukazuje na zahtjev za naknadu uzetih uzoraka.

Za neispravne uzorke preduzimaju se odgovarajuće propisane mjere u skladu sa zakonom.

Nosioци (Uprava) i izvršioци programa (inspekcija i laboratorije) obvezni su u skladu sa svojim nadležnostima napraviti izvještaj o sprovođenju Programa:

- Ovlašćena laboratorija – izvještaj o izvršenim ispitivanjima uzoraka i rezultatima laboratorijskih analiza;
- Odsjek za fitosanitarnu inspekciju – izvještaj o sprovođenju plana uzorkovanja, broju uzetih uzoraka i preduzetim inspeksijskim mjerama za svaki neispravni uzorak;
- Odsjek za sredstva za zaštitu bilja – završni izvještaj o sprovođenju Programa.

Troškovi za sprovođenje ovog programa, sa poštanskim troškovima nastalim po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbijedena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu: Program 16 002 (Poljoprivreda); Potprogram 16 002 005 (bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi); Aktivnost 16 002 005 001 (Upravljanje i administracija Uprave za

bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), na poziciji: Aktivnost 16 002 005 004 Program fitosanitarnih mjera, u skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2023. godinu.

Ovaj program objaviće se u “Službenom listu Crne Gore”.

*U ovaj Program prenešena je obaveza, sprovođenja, praćenja i vršenja službenih kontrola, propisana članom 68 Direktive (EZ) br. 1107/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i ukidanju Direktive Savjeta 79/117/EEZ

Broj: 04-313/23-4384/2

Podgorica, 19 . aprila 2023. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

	Crna Gora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Fitosanitarna inspekcija	Adresa: Serdara Jola Piletića br.26, 81000 Podgorica, Crna Gora tel: +382 20 201 945 fax: +382 20 201 946 www.ubh.gov.me			
		1. OPŠTI DIO (distributer¹)			
Zakon o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG“, br. 51/08 i 18/14) u daljem tekstu: Zakon; Pravilnik o označavanju sredstava za zaštitu bilja („Službeni list CG“, broj 46/14) u daljem tekstu: Pravilnik;					
Tip kontrole:		Distibuter:			
vizuelna ☐		dokumentaciona ☐		na malo ☐ na veliko ☐ uvoznik ☐	
Broj predmeta:		Naziv i adresa distributera:			
Datum:		Naziv i adresa objekta:			
Pregledu prisutna stranka ² (ime i prezime):					
2. STRUČNO LICE U OBJEKTU					
2.1 Ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovorno za nabavku, promet, smještaj, čuvanje i izdavanje SZB;		Da ☐	Ne ☐		
2.2 Ima zaposleno lice sa završenim specijalističkim studijama, odnosno poljoprivrednim fakultetom (smjer zaštite bilja), specijalističkim studijama ili poljoprivrednim fakultetom (smjer biljne proizvodnje);		Da ☐	Ne ☐		
2.3 Ime i prezime stručnog lica u objektu:					
2.4 Podaci o stručnoj spremi stručnog lica u objektu:					
2.5 Da li je stručno lice u momentu kontrole prisutno u objektu?		Da ☐	Ne ☐		
2.6 Da li je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐		
2.7 Ako je stručno lice završilo specijalistički kurs za sredstva za zaštitu bilja upisati broj legitimacije:					
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 2.1 do 2.7 negativni fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ³ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašten i obavezan da subjektu nadzora: 1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje; Mjera traje dok se ne uklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.					
3. PODACI OD ZNAČAJA ZA STATUS					
3.1 Da li je distributer registrovan za obavljanje djelatnosti u CRPS ⁴ ?		Da ☐	Ne ☐		
3.2 Da li je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja?		Da ☐	Ne ☐		
3.3 Ako je distributer registrovan od strane Uprave za promet sredstava za zaštitu bilja upisati broj rješenja:					
*Ako je odgovor na pitanje 3.2 negativan (izriče se prekršajni nalog) sa u skladu sa članom 53 Zakona ⁵ novčanom kaznom od 500 eura kazniče se za prekršaj: pravno lice, ako: 2) se bavi prometom sredstava za zaštitu bilja, a nije upisan u Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na veliko i Registar za promet sredstava za zaštitu bilja na malo (član 6 stav 1); Za prekršaj kazniče se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura. Za prekršaj kazniče se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura.					
Uslovi za označavanje sredstava za zaštitu bilja					
4. OPIS KONTROLE I SMJERNICE Pakovanje sredstava za zaštitu bilja treba da sadrži:		Provjera usklađenosti (popuniti odgovarajuće polje)			
		DA (pisati 1 bod)	NE (pisati 0 bodova)	n/p	Ukupno bodova
4.1 trgovački naziv sredstva za zaštitu bilja pod kojim je sredstvo registrovano;					
4.2 naziv i sjedište odnosno ime, prezime i adresu lica na koje glasi rješenje o registraciji (nosilac registracije) i registracioni broj sredstava za zaštitu bilja, ime i adresu odgovornog lica za završno pakovanje i označavanje ako je različito;					
4.3 količinu i naziv svake aktivne supstance i to za: - čvrste supstance, aerosole, isparljive tečnosti (maksimalna tačka					

¹ Distributer: privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik;² Odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlaštenjima odgovornog lica³ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.⁴ Centralni registar privrednih subjekata⁵ Zakon o sredstvima za zaštitu bilja („Službeni list CG“, br. 51/08 i 18/14)

<p>ključanja 50 °C) ili viskozne tečnosti (donja granica 1 Pa s na 20 °C), kao % w/w i g/kg;</p> <ul style="list-style-type: none"> - druge tečnosti/gel formulacije kao % w/w i g/l; i - gasove kao % v/v i % w/w. <p>Ako je aktivna supstanca mikroorganizam, sadržaj se izražava kroz broj aktivnih jedinica/volumen ili težinu ili na bilo koji drugi način relevantan za mikroorganizme npr. broj kolonija po gramu (cfu/g);</p>					
4.4 neto količinu sredstva za zaštitu bilja koja se iskazuje u: g ili kg za čvrste formulacije, g, kg, ml ili l za gasove i ml ili l za tečne formulacije;					
4.5 broj serije i datum proizvodnje;					
4.6 podatke o prvoj pomoći, simptomi trovanja i mjere prve pomoći i liječenja;					
4.7 upozorenja o riziku za ljude, životinje i životnu sredinu, u skladu sa Prilogom 2 Pravilnika;					
4.8 preventivne mjere za zaštitu ljudi životinja i životne sredine, obavještenje o opasnosti i obavještenje o mjerama predostrožnosti iz Priloga 3 Pravilnika;					
4.9 vrstu sredstva za zaštitu bilja prema načinu djelovanja, odnosno suzbijanja štetnog organizma (e.g. insekticid, regulator rasta, herbicid, fungicid itd.) i prema kodnoj oznaci formulacije (prašak za suspenziju, emulzioni koncentrat itd.);					
4.10 namjenu za koje je sredstvo za zaštitu bilja registrovano i specifične poljoprivredne uslove, uslove zdravstvene zaštite bilja i ekološke uslove pod kojima se sredstvo za zaštitu bilja može ili ne može upotrebljavati; ⁶					
4.11 uputstvo za upotrebu i doziranje izraženo u mjernim jedinicama za svaku upotrebu u skladu sa rješenjem o registraciji treba da sadrži: maksimalne doze po hektaru, maksimalan broj primjena u toku godine, vrijeme primjene, vremenski razmak između primjene, način primjene, uticaj na efikasnost sredstva za zaštitu bilja, mogućnost miješanja sa drugim sredstvima za zaštitu bilja, doza koja se izražava u metričkim jedinicama za svaku upotrebu po uslovima iz registracije;					
4.12 vremenski razmak između svake upotrebe sredstva za zaštitu bilja ukoliko je potrebno i:					
<ul style="list-style-type: none"> - sadnje usjeva; - sadnje sljedećeg usjeva; - perioda kada se dozvoljava pristup ljudi i životinja (radna karenca); - žetve ili berbe ili prerade uskladištenih poljoprivrednih proizvoda (karenca);i - upotrebe ili upotrebe u ishrani; 					
4.13 informacije o mogućoj fitotoksičnosti, o osjetljivosti određenih sorti i o bilo kojoj direktnoj ili indirektnoj negativnoj nus pojavi na bilju i biljnim proizvodima zajedno sa vremenskim razmacima koji se prate između primjene i sadnje:					
<ul style="list-style-type: none"> - tretiranog usjeva ili - sljedećeg ili združenog usjeva; 					
4.14 odvojeno uputstvo, ako prati sredstvo za zaštitu bilja, sa naznakom: "Pročitajte odvojena uputstva prije upotrebe";					
4.15 uputstva za čuvanje sredstava za zaštitu bilja i pakovanja, navode se podaci o rukovanju pakovanjima, podaci o odlaganju pakovanja (ambalaže) sa napomenom: "Nije namijenjena za ponovnu upotrebu";					
4.16 datum isteka roka upotrebe ispisan na način da se ne može brisati i uklanjati bez oštećenja pakovanja;					
4.17 podatke o minornoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja;					
4.18 kategorije korisnika kojima se registracijom dozvoljena upotreba sredstva za zaštitu bilja					
4.19 Podaci i oznake na pakovanju sredstava za zaštitu bilja treba da budu čitko i jasno naznačeni, a veličina slova na etiketi ne može biti manja od 6 pt (6 pt = 1 nonparel = 2,2563 mm)					
Ukupan broj bodova:					
*Ako je odgovor na pojedinačna pitanja od 4.1 do 4.19 negativan fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 1 Zakona o inspekcijском nadzoru ⁷ radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora:					
1) ukaže na utvrđene nepravilnosti i odredi rok za njihovo otklanjanje;					

⁶ Podaci iz tačke 4.10 do 4.18 mogu se navesti na odvojenom uputstvu koje se prilaže uz pakovanje sredstva za zaštitu bilja ako je raspoloživ prostor na etiketi odnosno pakovanju nedovoljan za navođenje podataka, a odvojeno uputstvo smatra se sastavnim dijelom etikete.

⁷ Zakon o inspekcijском nadzoru "Službeni list RCG", br. 39/03 i "Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16.

<p>Mjera traje dok se ne otklone nepravilnosti, odnosno dok traju okolnosti zbog kojih su izrečene. Inspektor može preduzeti, istovremeno, i više upravnih mjera ili radnji kada to nalaže javni interes ili svrha i cilj nadzora.</p> <p>**Ako je izvedeni procenat rizika za pojedinačni pesticid po procjeni kritičan (sa izuzetkom zakonom propisanih mjera) fitosanitarni inspektor postupa u skladu sa članom 16 stav 1 tačka 8 Zakona o inspeksijskom nadzoru radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, inspektor je ovlašćen i obavezan da subjektu nadzora</p> <p>8) zabrani proizvodnju, upotrebu ili promet robe ili pružanje usluga;</p>		
Komentari i napomene		
Ime i prezime prisutne stranke⁸	Fitosanitarni inspektor	

Kriterijumi za određivanje stepena rizika:

Redni broj	Stepen rizika	Broj bodova u procentima
1.	neznatan	91 do 100
2.	nizak	81 do 90
3.	srednji	71 do 80
4.	visok	61 do 70
5.	kritičan	60 i manje

⁸ odgovorno licu u pravnom licu ili lice sa ovlašćenjima odgovornog lica

Obrazac o uzorkovanju sredstava za zaštitu bilja u prometu

PODACI O UZORKOVANJU	
Naziv naručioca uzorkovanja	
Datum uzimanja uzorka	
Mjesto uzimanja uzorka	
Ime i prezime službenog lica koja je izvršilo uzorkovanje (<i>čitljivo navesti</i>)	
Telefon za kontakt	
PODACI O UZORKU	
Naziv sredstva za zaštitu bilja	
Proizvođač	
Zastupnik (<i>ako je primjenjivo</i>)	
Aktivna supstanca/supstance (<i>navesti samo naziv</i>)	
Veličina pakovanja	
Broj šarže/lota	
Datum proizvodnje (<i>zaokružiti</i>)	a) originalno otisnut datum proizvodnje: b) ostalo (<i>navesti</i>):
(<i>Zaokružiti</i>)	a) originalno utisnut rok upotrebe: b) ostalo (<i>navesti</i>):
Razlog uzimanja uzorka	a) Program postregistracijske kontrole (formulacija) b) ostalo (<i>navesti</i>)
Ime i prezime službenog lica koje je izvršilo uzorkovanje (<i>velika štampana slova</i>)	
Potpis službenog lica koje je izvršilo uzorkovanje	

Na osnovu člana 112 stav 2 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15), a u vezi sa članom 10 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja ("Službeni list CG", br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

**PROGRAM
MONITORINGA REZIDUA PESTICIDA U HRANI BILJNOG I ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA ZA 2023. GODINU***

Programom monitoringa rezidua pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla (u daljem tekstu: Program) određuju se uslovi i način sprovođenja monitoringa (vršioци monitoringa, prioriteti uzimanja uzoraka, broj uzoraka i laboratorijska ispitivanja), metode kontrole, uslovi, način i metode uzimanja i čuvanja uzoraka, vođenje evidencije o uzorcima i metode laboratorijskih ispitivanja radi praćenja nivoa rezidua pesticida.

Program se sprovodi u cilju procjene ugroženosti zdravlja stanovništva i primjene propisa, a u skladu sa propisanim nivoima rezidua pesticida utvrđenih Pravilnikom o maksimalnom nivou rezidua sredstava za zaštitu bilja na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje („Službeni list CG“, br. 21/15, 44/15, 34/19, 82/20, 92/20 i 130/21).

Uzorci hrane za odojčad i malu djecu ocjenjuju se na proizvodima koji su spremni za upotrebu ili su pripremljeni prema uputstvima proizvođača, uzimajući u obzir maksimalne nivoe ostataka utvrđene Uredba o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe ("Službenom listu CG", br. 80/16 i 37/18). Ako se takva hrana može konzumirati kao gotovi proizvod i kao proizvod za pripremu, dostavljaju se rezultati za gotovi proizvod.

Uzorci prema vrsti, broju i porijeklu dati su u Tabeli 1 ovog programa

Aktivne supstance koje će se ispitivati date su u Tabelama 2 i 3 ovog programa.

Broj i vrsta uzoraka određen je na osnovu rezultata Programa monitoringa objavljenih u periodu od 2009. do 2023. godine, a u cilju sagledavanja izloženosti potrošača pesticidima, kao i praćenje načina primjene pesticida.

Uzorci se uzimaju sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa Pravilnikom o metodama uzorkovanja za utvrđivanje rezidua sredstava za zaštitu bilja („Službeni list CG“, broj 48/14), kako slijedi:

Sistem rangiranja rizika	
Monitoring	Vrsta monitoringa
<p><u>Nizak nivo rizika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ne postoji dokaz o prekoračenom MRL/Maximum Residue Levels ili neodobrenim pesticidima na/u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještavanja RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - nizak broj očekivanih rezidua pesticida na i u hrani; - hrana je manjim dijelom zastupljena u ishrani ljudi. 	<p>Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti MRL i obezbjeđenja potrebnih informacija.</p>
<p><u>Srednji nivo rizika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - postoji dokaz o prekoračenom MRL ili neodobrenim pesticidima na/u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještavanja - RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - očekivana pojava rezidua na i u hrani; - hrana je većim dijelom zastupljena u ishrani ljudi; - narastajući priliv i promovisanje hrane iz novih izvora. 	<p>Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti MRL i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenje prethodnih rezultata.</p>
<p><u>Visok nivo rizika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - skoriji dokaz o prekoračenom MRL ili ne-odobrenim pesticidima na i u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještavanja - RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - dokaz da unos može preći akutnu referentnu dozu/Acute Reference Dose; - očekivane rezidue na i u hrani koja je od izuzetnog značaja za neku potrošačku grupu. 	<p>Godišnji monitoring hrane koja je značajna u ishrani ljudi i/ili ciljani monitoring za identifikovane probleme.</p>

Parametri uzeti u obzir prilikom izrade programa su:

- broj stanovnika;
- statistički podaci o potrošnji hrane (zastupljenosti u ishrani);
- podaci o domaćoj proizvodnji i uvozu hrane;
- podaci o nivou rezidua iz prethodnih godina;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- registrovana sredstva za zaštitu bilja;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja hrane.

Ispitivanje uzoraka vrše ovlašćene laboratorije u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja i Zakonom o bezbjednosti hrane.

Ovlašćene laboratorije, izvještaj o ispitivanju sa rezultatima ispitivanja dostavljaju inspektorima koji su uzeli uzorak i organu uprave nadležnom za bezbjednost hrane i sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava).

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata prema vrsti hrane, aktivnim supstancama, treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim ispitivanjima sa instrumentalnim tehnikama i analitičkim metodama koje su korišćene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta (*Guidance: Analytical quality control and method validation procedures for pesticide residues analysis in food and feed SANTE 11312/2021*), broj i tip odstupanja.

Ovlašćene laboratorije dostavljaju Upravi i tromjesečne izvještaje o izvršenim ispitivanjima.

Godišnji izvještaj o sprovođenju programa koji sačinjava Uprava sadrži podatke o:

- analitičkim metodama koje su korišćene;
- nivoima detekcije koji je primijenjen u nacionalnom programu;
- preduzetim mjerama u skladu sa zakonom;
- slučajevima prekoračenja maksimalnog nivoa rezidua sa obrazloženjem i pregledom upravljanja rizicima.

Sastavni dio godišnjeg izvještaja su i izvještaji o ispitivanjima uzoraka iz redovnih inspekcijских kontrola nivoa rezidua pesticida.

Ako uzeti uzorci ne ispunjavaju utvrđene uslove, laboratorija će vratiti uzorak i ponoviće se uzimanje uzoraka na zahtjev laboratorije i o tome obavijestiti Upravu. Uzorci iz organske proizvodnje uzimaju se ukoliko su dostupni.

Tabela 1. Porijeklo, vrsta i broj uzoraka hrane za ispitivanja u 2023. godini

1. R. br.	2. Vrsta hrane	3. Minimalni broj uzoraka	4. Organska proizvodnja	5. UKUPNO
1.E	Pomorandža ¹	11	1	12
2.E	Kruška ¹	11	1	12
3.E	Kivi ¹	11	1	12
4.E	Karfiol ¹	11	1	12
5.E	Luk ¹	11	1	12
6.E	Šargarepa ¹	11	1	12
7.E	Krompir ¹	11	1	12
8.E	Pasulj (sušeni) ¹	11	1	12
9.E	Raž u zrn ²	11	1	12
10.E	Smeđa (oljuštena) riža, definisana kao riža nakon uklanjanja ljuski od neoljuštene riže ³	11	1	12
11.E	Mast živine ^{4,5}	11	1	12
12.E	Goveda jetra ¹	11	1	12
13.E	Hrana za djecu na bazi žitarica	11	1	12
UKUPNO		143	13	156

¹Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje zamrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

²Ako nisu dostupni uzorci raži u zrn^u, može se analizirati i brašno od raži i prijavljuje se faktor prerade.

³Prema potrebi, može se analizirati i polirana riža u zrn^u. Potrebno je prijaviti je li analizirana polirana ili oljuštena riža. Ako je analizirana polirana riža, prijavljuje se faktor prerade.

⁴Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje zamrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁵Meso se može uzorkovati i u skladu sa Pravilnikom o metodama uzorkovanja za utvrđivanje rezidua sredstava za zaštitu bilja („Službeni list CG“, broj 48/14) u koji je prenešena tabela 3. Priloga Direktivi 2002/63/EZ.

Za sprovođenje Programa monitoringa rezidua pesticida u hrani biljnog i životinjskog porijekla odgovorna je Uprava.

Broj uzoraka iz Tabele 1 ovog programa može se povećati prema sredstvima utvrđenim Program mjera bezbjednosti i kvaliteta hrane i hrane za životinje za 2023. godinu, na osnovu mogućeg rizika, naročito u slučajevima povećane potrošnje pojedinih vrsta hrane (turistička sezona, specifični dani za trgovinu - pazarni dan, vjerski praznici) u skladu sa datim parametrima, utvrđenih nepravilnosti i drugo.

Uzorke iz Tabele 1 tač. 11.E i 12.E uzimaju veterinarski inspektori.

Ostale uzorke iz Tabele 1 uzimaju inspektori za hranu i fitosanitarni inspektori.

Troškovi ispitivanja iz Tabele 1, sa poštanskim troškovima nastalim po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Ako stranka prilikom uzimanja uzorka zahtijeva nadoknadu vrijednost uzetog uzorka hrane, isti se može fakturisati na račun Uprave, a faktura je jedino validna za plaćanje ukoliko je prati zapisnik nadežnog inspektora o uzetom uzorku na kojem je navedeno da stranka zahtijeva nadoknadu.

Prilikom uzimanja uzoraka inspektor popunjava obrazac koji je sastavni dio ovog programa koji prati uzorak do laboratorije i koji laboratorija prilaže uz izvještaj o ispitivanju koji se dostavlja Upravi.

Tabela 2. Aktivne supstance za ispitivanje

2,4 - D (analizira se samo u pomorandžama, karfiolu, smeđoj riži i sušenom pasulju)
2-Phenylphenol
Abamectin
Aclonifen (analizira se samo u šargarepi)
Acephate
Acetamiprid
Acrinathrin
Aldicarb
Aldrin i dieldrin
Ametoktradin
Azinphos-methyl
Azoxystrobin
Bifenthrin
Biphenyl
Bitertanol
Boscalid
Bromide jon (analizira se samo u smeđoj riži)
Bromopropylate
Bupirimate
Buprofezin
Captan
Carbaryl
Carbendazim i benomyl
Carbofuran
Chlorantraniliprole
Chlorfenapyr
Chlormequat (samo na šargarepi, kruškama, raži u zrn ^u i smeđoj riži)

Chlorothalonil
Chlorpropham
Chlorpyrifos
Chlorpyrifos-methyl
Clofentezine
Clothianidin
Cyantraniliprole
Cyazofamid
Cyflufenamid
Cyfluthrin
Cymoxanil
Cypermethrin
Cyproconazole
Cyprodinil
Cyromazin (samo na krompiru, šargarepi i luku)
Deltamethrin
Diazinon
Dichlorvos
Dicloran
Dicofol
Diethofencarb
Difenoconazole
Diflubenzuron
Dimethoate
Dimethomorph
Diniconazole
Diphenylamine
Dithianon (samo na kruškama i smeđoj riži)
Dithiocarbamates (analizira se u svim proizvodima, samo ne u karfiolu i luku)
Dodin
Emamectin benzoate B1a, expressed as emamectin
Endosulfan
Epoxiconazole
Ethephon (samo na pomorandžama i kruškama)
Ethion
Ethirimol
Etofenprox
Etoxazole
Ethylene oxide (samo u i na pasulju (sušenom), raži i riži)
Famoxadone
Fenamidone
Fenamiphos
Fenarimol
Fenazaquin
Fenbuconazole
Fenbutatin oxide (samo u i na pomorandžama i kruškama)
Fenhexamid
Fenitrothion
Fenoxycarb
Fenpropathrin
Fenpropidin
Fenpropimorph
Fenpyrazamine
Fenpyroxmate
Fenthion
Fenvalerate
Fipronil
Flonicamid
Fluazifop-P-butyl (samo u i na karfiol, sušenom pasulju, krompiri i šargarepi)
Flubendiamide
Fludioxonil
Flufenoxuron
Fluopikolid
Fluopyram
Fluquinconazole
Flusilazole
Flutriafol
Fluxapyroxad
Folpet
Formetanate
Fosetyl-Al

Fosthiazate
Glyphosate
Glufosinate ammonium
Haloxifop uključujući haloxifop-P (samo u i na sušenom pasulju)
Hexaconazole
Hexythiazox
Imazalil
Imidacloprid
Indoxacarb
Iprodione
Iprovalicarb
Isocarbofos
Isoprothiolane (samo u i na smeđoj riži)
Kresoxim-methyl
Lambda-cyhalothrin
Linuron
Lufenuron
Malathion
Mandipropamid
Mepanipyrim
Mepiquat (samo u i na kruškama, raži u zrnu i smeđoj riži)
Metaflumizone
Metalaxyl i metalaksyl-M
Methamidophos
Methidathion
Methiocarb
Methomyl
Methoxyfenozide
Metrafenone
Monocrotophos
Myclobutanil
Omethoate
Oxadixyl
Oxamyl
Oxydemeton-methyl
Paclobutrazole
Parathion methyl
Penconazole
Pencycuron
Pendimethalin
Permethrin
Phosmet
Pirimicarb
Pirimiphos-methyl
Prochloraz
Procymidone
Profenofos
Propamocarb (samo u i na šargarepi, karfiolu, luku i krompiru)
Propargite
Propiconazole
Propyzamide
Proquinazid
Prosulfokarb
Protiokonazol (samo u i na šargarepi, luku, raži u zrnu i smeđoj riži)
Pymetrozine (ne analizira se ni u/na jednom proizvodu 2023. godine)
Pyraclostrobin
Pyridaben
Pyridalyl
Pyrimethanil
Pyriproxyfen
Quinoxifen
Spinosad
Spinetoram
Spirodiclofen
Spiromesifen
Spiroxamine
Spirotetramat
Sulfoxaflo
Tau-fluvalinate
Tebuconazole
Tebufenozide
Tebufenpyrad

Teflubenzuron
Tefluthrin
Terbuthylazine
Tetraconazole
Tetradifon
Thiabendazole
Thiacloprid
Thiamethoxam
Thiophanate-methyl
Tolclofos-methyl
Triademefon
Triadimenol
Thiodicarb
Triazophos
Tricyclazole (samo u i na smeđoj riži)
Trifloxystrobin
Triflumuron
Vinclozolin

Tabela 3. Aktivne supstance za ispitivanje u hrani životinjskog porijekla

Aldrin i Dieldrin
Bifenthrin
Chlordane
Chlorpyrifos
Chlorpyrifos-methyl
Cypermethrin
DDT
Deltamethrin
Diazinon
Endosulfan
Famoxadone
Fenvalerate
Fipronil
Glyphosate
Glufosinate ammonium
Heptachlor
Hexachlorobenzene
Hexachlorocyclohexan (HCH, Alpha-Isomer)
Hexachlorocyclohexan (HCH, Beta-Isomer)
Lindane
Methoxychlor
Parathion
Pendimethalin
Permethrin
Pirimiphos-methyl

Sredstva za sprovođenje ovog programa opredijeljena su Budžetom Crne Gore za 2023. godinu, Organizacioni kod 41107 (Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 002 (Monitoring bezbjednosti hrane).

Ovaj program objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

* U ovaj program prenesena je Implementaciona Uredba Komisije (EU) br. 2021/601 od 13. aprila 2021. godine o koordinisanom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2022., 2023. i 2024. godinu kako bi se obezbijedila usaglašenost sa maksimalnim nivoima rezidua pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla i procijenila izloženost potrošača reziduama pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla (*Commission Implementing Regulation (EU) 2021/601 of 13 April 2021 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2022, 2023 and 2024 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin*)

Broj:04-313/23-4387/2

Podgorica, 19. aprila 2023 . godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Obrazac za uzorkovanje i dostavljanje informacije o uzorku

Broj protokola inspekcije: <input style="width: 90%;" type="text"/> UPUTSTVO: POPUNJAVAJU SE SVA POLJA VELIKIM ŠTAMPANIM SLOVIMA;	Datum: <input style="width: 90%;" type="text"/> Monitoring rezidua pesticida: <input style="width: 90%; height: 30px;" type="text"/>
Podaci o uzorkivaču: Fitosanitarna inspekcija ☐ Inspekcija za hranu ☐ Veterinarska inspekcija ☐ Ostalo <input type="text"/>	
Ime: <input style="width: 25%;" type="text"/> Prezime: <input style="width: 25%;" type="text"/> Opština/Grad: <input style="width: 50%;" type="text"/>	
Podaci o mjestu i vremenu uzorkovanja:	
Datum dobijanja naloga: <input style="width: 200px;" type="text"/> Tip lokacije/po nalogu:	
Uvoz: ☐ Veleprodaja: ☐ Skladište: ☐	
Naziv i sjedište/ime i adresa lica od koga je uzet uzorak (uključujući poštanski broj, u slučaju uvoza naziv graničnog prelaza):	
Maloprodaja: ☐ Mjesto proizvodnje: ☐ Ostalo: ☐	
Podaci o mjestu proizvodnje (GPS koordinate, površina i sl.):	
<input style="width: 95%; height: 40px;" type="text"/>	<input style="width: 95%; height: 40px;" type="text"/>
Podaci o uzorku:	
Naziv hrane (iz Tabele1): <input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>	
Puni naziv hrane/proizvoda: <input style="width: 95%; height: 40px;" type="text"/>	
Priroda proizvoda: Svježe ☐ Zamrznuto ☐ Ostalo ☐	
Tip pakovanja: Rinfuza ☐ Pakovanje ☐	
Zemlja porijekla: <input style="width: 200px;" type="text"/>	
Reklamira se/označava kao organsko? Da ☐ Ne ☐	
Naziv, sjedište proizvođača ime ili adresa proizvođača ili lica koje je pakovalo hranu (uključujući poštanski broj)	
Broj partije <input style="width: 100px;" type="text"/>	
<input style="width: 500px;" type="text"/>	
Rok trajanja* <input style="width: 100px;" type="text"/>	
Bar kod* <input style="width: 100px;" type="text"/>	
*samo za uzorke iz maloprodaje Troškove analiza plaća: ☐ Uprava ☐ Uvoznik ☐	
Dodatne informacije:	
Detalji o vlasniku/uvozniku ako nije lice od kojeg je uzet uzorak:	
Druge korisne informacije ili komentari, naljepnice, kodovi na pakovanjima, ref. broj (slanje uzoraka poštom):	
<input style="width: 95%; height: 40px;" type="text"/>	
<input style="width: 95%; height: 40px;" type="text"/>	
Pravni osnov: Zakon o bezbjednosti hrane („Službeni list CG”, broj 57/15), a u vezi sa članom 10 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja i „Službeni list CG”, broj 51/08) Zakon o zaštiti podataka ličnosti („Službeni list CG” broj 79/08, 70/09 i 44/12).	
SAMO ZA LABORATORIJE (rezultate analiza dostavljaju se Upravi i odgovarajućoj inspekciji)	
Tip uzorka: Monitoring ☐ Namjenski ☐ Ostalo ☐ Ukupan broj jedinica	
Ukupna masa: <input style="width: 150px;" type="text"/> (npr. paketa, svežnjeva):	
Ime i prezime lica koje je primilo uzorak na ispitivanje:	
<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>	
Laboratorija:	
<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>	
Ispitivani dio:	
<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>	
Referenca laboratorije:	
<input style="width: 95%; height: 20px;" type="text"/>	
Dostavljeno pakovanje? Da ☐ Ne ☐	
Komentari:	
<input style="width: 95%; height: 30px;" type="text"/>	

669.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja donijelo je

R J E Š E N J E
O IZDAVANJU LICENCE FAKULTETU ZA TURIZAM I HOTELIJERSTVO
UNIVERZITETA CRNE GORE, KOTOR, ZA OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE
DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore, u Kotoru, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti društvenih nauka, na period od pet godina.
2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-082/22-1197/4

Podgorica, 29. decembra 2022. godine

Ministarka,
prof. dr **Biljana Šepanović**, s.r.

670.

Na osnovu člana 31 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG”, br. 80/10, 57/14 i 82/20) i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja donijelo je

R J E Š E N J E
O IZDAVANJU LICENCE JU SPECIJALISTIČKA VETERINARSKA LABORATORIJA,
PODGORICA,
ZA OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKE DJELATNOSTI

1. Izdaje se licenca za rad JU Specijalistička veterinarska laboratorija, u Podgorici, za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti poljoprivrednih nauka, na period od pet godina.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-082/22-1241/4

Podgorica, 27. februara 2023. godine

Ministarka,
prof. dr **Biljana Šepanović**, s.r.

671.

Na osnovu člana 44 stav 1, a u vezi sa članom 21 stav 2 i članom 22 stav 1 Zakona o kulturi („Službeni list CG”, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 6 stav 4 Odluke o osnivanju Javne ustanove Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore („Službeni list CG”, br. 47/11 i 18/14) Vlada Crne Gore je, na sjednici od 20. aprila 2023. godine, donijela

R J E Š E N j E
O RAZRJEŠENJU ČLANA SAVJETA JAVNE USTANOVE CENTAR ZA
KONZERVACIJU I ARHEOLOGIJU CRNE GORE

Razrješava se član Savjeta Javne ustanove Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Željko Čelebić, dipl. konzervator i restaurator, predstavnik zaposlenih u ovoj javnoj ustanovi, zbog podnošenja ostavke.

Broj: 07-104/23-1727/3

Podgorica, 20. aprila 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

672.

Na osnovu člana 44 stav 1 Zakona o kulturi („Službeni list CG”, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) i člana 6 stav 4 Odluke o organizovanju Javne ustanove Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore („Službeni list CG”, br. 47/11 i 18/14), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 20. aprila 2023. godine, donijela

R J E Š E N j E
O IMENOVANJU ČLANA SAVJETA JAVNE USTANOVE CENTAR ZA
KONZERVACIJU I ARHEOLOGIJU CRNE GORE

Za člana Savjeta Javne ustanove Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, imenuje se mr Miloš Živanović, predstavnik zaposlenih u ovoj javnoj ustanovi.

Broj: 07-100/23-1728/3

Podgorica, 20. aprila 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

673.

Na osnovu člana 50 stav 6 Zakona o vanjskim poslovima („Službeni list CG”, broj 70/17), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 20. aprila 2023. godine, donijela

R J E Š E N j E
O OPOZIVU POČASNOG KONZULA CRNE GORE U KRAKOVU – REPUBLIKA
POLJSKA

Opoziva se Marcin Ruta sa dužnosti počasnog konzula Crne Gore u Krakovu – Republika Poljska, sa nadležnošću za vojvodstva: Malopoljsko, Šlesko, Svetokriško i Potkarpatje.

Broj: 07-104/23-1750/3

Podgorica, 20. aprila 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

674.

Na osnovu člana 32 stav 2 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br.78/18, 70/21 i 52/22), a u vezi sa članom 57 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 20. aprila 2023. godine, donijela

R J E Š E N j E
O POSTAVLJENJU GENERALNOG DIREKTORA DIREKTORATA ZA OBRAZOVANJE
PRIPADNIKA MANJINSKIH NARODA I DRUGIH MANJINSKIH NACIONALNIH
ZAJEDNICA U MINISTARSTVU PROSVJETE

Za generalnog direktora Direktorata za obrazovanje pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Ministarstvu prosvjete postavlja se Safet Kalač, profesor engleskog jezika i književnosti, na period od pet godina.

Broj: 07-100/23-1765/3

Podgorica, 20. aprila 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.

675.

Na osnovu člana 33 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list CG”, br. 78/18, 70/21 i 52/22), a u vezi sa članom 59 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG”, br. 2/18, 34/19 i 8/21), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 20. aprila 2023. godine, donijela

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU DIREKTORA UPRAVE PRIHODA I CARINA

Za direktora Uprave prihoda i carina imenuje se Vladimir Bulajić, dosadašnji vršilac dužnosti direktora ove uprave, na period od pet godina.

Broj: 07-100/23-1883/2
Podgorica, 20. aprila 2023. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
dr **Dritan Abazović**, s.r.